

APIE VEJAS

Žalia veja – neatskiriama mūsų gyvenamosios aplinkos dalis. Puoselėjant savo namo, sodo ar sodybos aplinką, taip pat rūpinantis miestų žaliosiomis erdvėmis, daug dėmesio skiriama būtent vejai. Norima, kad ji būtų vešli, tanki, maloni akiai ir patogi veiklai. Atsižvelgdami į šį tokį dažną pageidavimą, parengėme specialų patarimų leidinį.

Ruošiantis įrengti veją ir vėliau ją prižiūrėti, kyla nemažai klausimų: nuo projektavimo, žemės paruošimo, vejinio žolių mišinio pasirinkimo iki tinkamų įrankių, tręšimo, nuolatinės priežiūros, kovos su vejų „ardytojais“ kurmiai, pelėsiais, grybais ir kitomis galimomis problemomis.

Bene svarbiausi klausimai, į kuriuos Jums teks atsakyti nutarus įrengti veją, – kokia bus vejos paskirtis ir kokioje vietoje ji augs. Nuo atsakymų į šiuos klausimus priklausys daug dalykų. Tad pirmiausia gerai pagalvokite, kur bus Jūsų veja – saulėkaitoje ar pavėsyje, ar ji skirta tik akims džiuginti, ar ten vyks daug aktyvios veiklos? Galbūt nusprendėte įsirengti žaidimų, sporto aikštelę? Tai skirtingos vejos ir mes džiaugiamės galėdami pasiūlyti Jūsų poreikius atitinkančių vejinių mišinių, įrankių, trąšų ir kitų būtinų priemonių.

Viliamės, kad visus atsakymus į kylančius klausimus ir daug naudingų patarimų rasite šiame leidinyje. Taip pat primename, kad visuomet esame pasirengę mielai Jums patarti ir laukiame Jūsų „Žalios stotelės“ ar „Žaliojo centro“ parduotuvėse.

Linkime Jums malonių darbų įrengiant veją ir daug džiaugsmingų akimirklų gėrintis Jūsų pačių rankomis nuaustu žaliuoju kilimu.

UAB agrofirma „Sėklos“

TURINYS

VEJINIAI ŽOLIŲ SĖKLŲ MIŠINIAI PAGAL FUNKCINĘ PASKIRTĮ (PANAUDOJIMĄ)	2
Vejiniai žolių sėklų mišiniai pagal funkcinę paskirtį (panaudojimą)	3
Vejinių žolių rūšys ir veislės	4
Dekoratyviosios vejos	5
Paprastos arba universalios vejos	6
Sodų ir parkų vejos	7
Sportinio tipo vejos	8
Specialios paskirties vejos	9
SKLYPO PROJEKTAVIMAS	10
VEJOS ĮRENGIMAS	12
Vejos įrengimo laikas	12
Vejos pagrindo formavimas ir ruošimas	13
Piktžolių naikinimas prieš sėją	14
Vejos sėja	14
Kiti vejos įrengimo būdai	15
Specialūs vejos apželdinimo projektai	15
VEJOS PRIEŽIŪRA	16
Vejos priežiūra pavasarį	16
Vejos priežiūra vasarą	18
Vejos priežiūra rudenį	19
VEJOS PRIEŽIŪROS PROBLEAMOS IR JŲ SPRENDIMO BŪDAI	20
Vejos pagrindo įrengimo klaidos	20
Vejos priežiūros problemos	20
Vejos žaladariai	21
VEJINIŲ ŽOLIŲ SĖKLŲ MIŠINIAI VEJOMS	22
Mišiniai MASTER, tiekėjas DLF TRIFOLIUM (Danija)	22
Mišiniai TURF, tiekėjas DLF TRIFOLIUM (Danija)	23
Mišiniai UNIVERSAL, tiekėjas DLF TRIFOLIUM (Danija)	24
Mišiniai EKO, tiekėjas UAB agrofirma „Sėklos“	25
Mišiniai LIPPA, tiekėjas DSV (Vokietija)	26
Specialios paskirties mišiniai, tiekėjas DLF TRIFOLIUM (Danija)	26
Mišiniai CONTINENTAL, tiekėjas DSV (Vokietija)	27
Mišiniai STANDART, tiekėjas DSV (Vokietija)	27

MASTERLINE

Profesionalus pasirinkimas

 DLF
TRIFOLIUM
SEEDS & SCIENCE

Vejiniai žolių sėklų mišiniai Jeigu jūs renkatės aukščiausios kokybės veją!

Masterline mišiniai skirti profesionaliam naudojimui. Masterline jums garantuoja aukštos kokybės tobulą veją. Vejomis, golfo aikštelėms, sporto aikštėms ir parkams. Sportmaster, Golfmaster, Shademaster parduodami 1 kg dėžėse ir 10 kg maišuose. Ecomaster ir Promaster parduodami 10 kg maišuose.

VEJINIAI ŽOLIŲ SĖKLŲ MIŠINIAI PAGAL FUNKCIJINĘ PASKIRTĮ (PANAUDOJIMĄ)

DEKORATYVIOSIOS VEJOS —

įrengiamos fasadinėje pastato pusėje, parkuose, skveruose. Tinka apželdinant didelius plotus. Mišinių sudėtyje esančios žolių rūšys ir veislės išsiskiria ilgaamžiškumu ir dekoratyvumu.

SPORTINĖS VEJOS —

tinka įrengiant vaikų žaidimo aikštes, stadionus. Šios vejos puošnumu nenusileidžia dekoratyviosioms vejoms. Jų mišiniuose svarbiausios žolės yra daugiametės svidrės ir pievinės miglės, kurios atsparios mindymui ir formuojančios tankią veleną.

SPECIALIOS PASKIRTIES VEJOS

naudojamos pakelėms, šlaitams, apsauginiams plotams apželdinti.

Vejiniai žolių sėklų mišiniai

pagal funkcijinę paskirtį (pagal panaudojimą)

Dekoratyviosios vejos - įrengiamos fasadinėje pastato pusėje, parkuose, skveruose. Tinka apželdinant didelius plotus. Mišinių sudėtyje esančios žolių rūšys ir veislės išsiskiria ilgaamžiškumu ir dekoratyvumu.

Sportinės vejos - įrengiamos vaikų žaidimo aikštelėse, stadionuose. Šios vejos puošnumu nenusileidžia dekoratyviosioms vejomis. Mišinių sudėtyje svarbiausios žolės yra daugiametės svidrės ir pievinės miglės, kurios atsparios mindymui ir formuojančios tankią velėną.

Specialios paskirties vejos - įrengiamos pakelėse, šlaitamse, sėjamos apsauginiams plotams apželdinti.

- - specialus mišinys
- - rekomenduojamas mišinys
- - tinkamas naudoti mišinys
- - galimas naudoti mišinys

		Dekoratyviosioms vejomis					Sportinėms vejomis	Specialios paskirties vejomis
		Išfasavimas	parterių (reprezentacinėms)	pa-prastoms arba universalioms	sodų ir parkų	žydinčioms (mauritaniškos)		
Mišiniai MASTER, tiekėjas DLF TRIFOLIUM (Danija)								
570578100294	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „GOLFMMASTER“	1 kg	●●●●●	●●●●●	●●●●●		●●	
570578100289		10 kg						
570578100296	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „SHADEMASTER“	1 kg	●●●●●	●●●●●	●●●●●		●●	
570578100291		10 kg						
570578100295	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „SPORTMASTER“	1 kg	●●●●●	●●●●●	●●●		●●●●●	
570578100290		10 kg						
Mišiniai TURF, tiekėjas DLF TRIFOLIUM (Danija)								
570578100337	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „ORNAMENTAL“	1 kg		●●●●●	●●●		●●	●●●
570578100344		7,5 kg	●●●					
570578100141		20 kg						
570578100338	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „SPORT“	1 kg		●●●	●●●		●●●●●	●●
570578100338		7,5 kg	●●●					
570578100147		20 kg						
570578100343	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „GRASS FIX NEW“	1 kg	●●●	●●●●●	●●●●●		●●●●●	●●
570578100350		7,5 kg						
570578100339	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „SHADOW“	1 kg		●●●	●●●●●			●●
570578100346		7,5 kg	●●●●●					
570578100144		20 kg						
570578100340	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „ECO-LAWN“	1 kg				●●●		
570578100347		7,5 kg						
570578100138		20 kg						
570578100452	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „TURBO“	1 kg		●●●	●●●		●●●●●	●●
570578100453		20 kg						
570578100524	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „KIDS-LAWN“	1 kg		●●●●●	●●●			
570578100525		7,5 kg						
Mišiniai UNIVERSAL, tiekėjas DLF TRIFOLIUM (Danija)								
570578100282	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „SUN“	1 kg		●●●●●	●●●●●			●●●
570578100283		20 kg						
570578100132	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „PARK“	1 kg		●●●●●	●●●●●			●●●
570578100134	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „ROBUSTICA“	1 kg		●●●●●	●●●●●			●●●
570578100164		20 kg						
570578100130	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „PLAYGROUND“	1 kg		●●●	●●●		●●●●●	●●●
570578100166		20 kg						
Mišiniai Agronom, tiekėjas UAB agrofirma SĖKLOS								
477016851860	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS SPORT	0,9 kg		●●●	●●●		●●●●●	
477016851861	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS PARK	0,9 kg		●●●●●	●●●●●		●●	
477016851862	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS UNIVERSAL	0,9 kg		●●●●●	●●●●●		●●	
Mišiniai LIPPA, tiekėjas DSV (Vokietija)								
477016851798	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „LILIPUT“	0,1 kg		●●●●●	●●●	●●●		
477016851800		1 kg	●●●●●					
401821416503		10 kg						
Mišiniai „POPULAR“, tiekėjas AGRONAS (Lenkija)								
590621302127	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „UNIWERSALNA“	1 kg		●●●●●	●●●●●			●●●
590621302160		5 kg						
590621302132	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „GAZON“	1 kg	●●●	●●●●●	●●●●●		●●●	
590621302161		5 kg						
590621302137	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „SPORT“	1 kg	●●●	●●●●●	●●●●●		●●●●●	
590621302159		5 kg						
477016851817	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS SU GĖLĖMIS „Polska Łączka“	0,1 kg			●●●	●●●●●		
590621302167		1 kg						
Specialios paskirties mišiniai, tiekėjas DLF TRIFOLIUM (Danija)								
570578100172	VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „ROAD“	20 kg				●●		●●●●●

VEJINIŲ ŽOLIŲ RŪŠYS IR VEISLĖS

Vejomis įrengti naudojamos varpinės daugiametės žolės. Tai vadinamosios retakerės, tankiakerės, taip pat žolės šliaužiančiais antžeminiais ūgliais. Vejiniams mišiniams sudaryti naudojamos šios žolių rūšys:

Pievinės miglės (*Poa pratensis*) – retakerės, ilgaamžės žolės, padedančios suformuoti tankų žolyną. Geriausiai auga derlingose, humusingose dirvose. Atsparios šalčiams ir sausroms, pakenčia trumpalaikį užliejimą. Šios rūšies žolių sėklų vejiniuose mišiniuose būna nuo 10 iki 60 procentų. Parterijų vejoms skirtuose mišiniuose, pvz., „Golfrmaster“, šios rūšies žolių sėklos sudaro 30 proc., mišinyje „Promaster“ – 60 procentų. Sportinėms vejoms, kurias reikia dažnai pjauti, skirtuose mišiniuose šios rūšies žolių taip pat yra apie 30 procentų. Pievinės miglės labiau tinka dekoratyviuosiems, ekstensyviai prižiūrimoms vejoms.

Raudonieji eraičiniai (*Festuca rubra*) – ilgaamžės, siauralapės žolės. Vejiniuose mišiniuose naudojami du porūšiai: šakniastiebiniai ir kuokštiniai eraičiniai. Gerai auga rūgščiose, nederlingose, sausose dirvose, pakenčia pavėsį. Šios rūšies žolių sėklų vejiniuose mišiniuose būna nuo 20 iki 90 procentų. Lėtai augančiame vejinių žolių mišinyje „Liliput“ raudonųjų eraičinų yra net 90 proc., nemažai jų ir mišinyje „Shadow“.

Šakniastiebiniai raudonieji eraičiniai leidžia ilgus požeminius šakniastiebius, intensyviai krūmijasi ir greitai užpildo tuščius vejų plotus, o tai labai svarbu sportuoti skirtose vejose. Šio porūšio eraičiniams nereikia intensyvios priežiūros.

Kuokštiniai raudonieji eraičiniai formuoja labai tankią, smulkios struktūros velėną.

Aviniai eraičiniai (*Festuca ovina*) – ilgaamžės, tankiakerės žolės. Jie labai panašūs į raudonuosius eraičinius, tik siauresniais lapais. Vejiniuose mišiniuose šių žolių būna nuo 5 iki 10 procentų. Gerai auga sausose ir nederlingose, rūgščiose dirvose. Net ir per sausras jų nereikia papildomai laistyti, pakenčia pavėsį. Aviniai eraičiniai nuo kitų porūšių išsiskiria žaliai mėlyna spalva.

Baltosios smilgos (*Agrostis stolonifera*) geriausiai auga drėgnose, derlingose, ne-spuoluosiose dirvose, pakenčia pavėsį. Mišiniuose baltųjų smilgų būna nuo 5 iki 10 proc., jos padeda suformuoti gražų žolyną. Ši rūšis naudojama sportiniuose ir dekoratyviuose mišiniuose.

Daugiametės svidrės (*Lolium perenne*) – retakerės žolės. Gerai auga derlingose, nerūgščiose dirvose, prastai auga pavėsyje. Sudygsa labai greitai – per 6–7 dienas, nupjautos sparčiai atželia. Gausiausiai svidrių naudojama sportinio tipo vejiniuose mišiniuose, kuriuose jos sudaro nuo 20 iki 60 procentų. Mišinius su svidrėmis rudenį rekomenduojama nupurkšti fungicidais – tai padės užkirsti kelią grybinėms ligoms pavasarį.

Pagal agrobiologijos kriterijus vejoms gali būti vienu rūšies (sudarytos iš vienos rūšies žolių) arba daugiarūšės (iš kelių rūšių žolių). Vejiniai žolių sėklų mišiniai, sudaryti iš 3–5 žolių rūšių sėklų, yra daugiarūšiai. Vejomis įrengti naudojant vienos rūšies žolių sėklas, tikėtina, kad veja nuo pavasario iki rudens nebus dekoratyvi. Taip pat tikėtina, kad esant nepalankioms augimo sąlygoms, kai trūksta drėgmės ar trąšų, vienu rūšies veja dekoratyvumu neprilygs daugiarūšėms vejoms. Pastaraisiais metais beveik visos vejoms įrengiamos sėjant kelių rūšių vejinių žolių sėklų mišinius.

Sudedamųjų dalių skaičius mišinyje priklauso ir nuo augimvietės. Kuo įvairesnis dirvožemis, tuo daugiau sudedamųjų dalių turintį mišinį reikėtų rinktis. Paprastai, be rūšių įvairovės, tokiuose mišiniuose naudojamos 7–9 veislės. Auginant vejinius mišinius dėl vejoms dekoratyvumo nereikia nuogąstauti ilgus metus.

Pagal tipus ir funkcinę paskirtį vejiniai mišiniai skirstomi į dekoratyviuosius (paprastus ar universalius), sodų ir parkų, sportinius ir specialios paskirties.

DEKORATYVIOSIOS VEJOS

Dekoratyviosios vejos įrengiamos priešais gyvenamųjų namų fasadą, reprezentacinėse miestų aikštėse ir skveruose. Šių mišinių sudėtyje esančios žolės formuoja tankią, dekoratyvią veją. Tokių mišinių priežiūra intensyvi, būtinas reguliarus pjovimas, tręšimas, laistymas. Dekoratyviosios vejos išsiskiria žolyno tankumu, vienodumu, aukščiu ir dekoratyvumu. Šių vejų žolynas turi būti saikingai mindomas, joms prižiūrėti reikia daug žinių ir skirti daug laiko.

Dekoratyviosios vejos pagal estetiškumą dar gali būti skirstomos į parterių, paprastas arba universalias, sodų, parkų arba pievines vejas.

Parterių vejos – pačios kokybiškiausios. Jų velėna tanki, lygi, sodriai žalios spalvos, beveik nemindoma. Šios vejos – gėlynų, želdinių fonas, jos įrengiamos priešais namų fasadą, gražiausiuose parkuose ir skveruose, aikštėse. Parterių vejoms skirti mišiniai gali būti naudojami stogams želdinti.

Parterių vejos žolynas ypač dekoratyvus, jį sudaro tik varpinės žolės. Ne varpinės žolės, arba dobilai, tokiuose mišiniuose prilygsta piktžolėms. Šio tipo vejoms reikia daug dėmesio, daug žinių, kvalifikacijos ir lėšų. Jos ne tik gražiausios, bet ir brangiausios. Tai intensyviausiai prižiūrimos ir kruopščiai įrengtos vejos. Norint įrengti tokią veją būtina:

- visiškai sunaikinti prieš tai buvusią augaliją, net ir prieš tai buvusią veją;
- 20–30 cm gylyje suformuoti derlingą dirvos sluoksnį;
- idealiai išlyginti dirvos paviršių;
- tręšti mineralinėmis trąšomis;
- sėjai naudoti tik kokybiškus mišinius, skirtus arba tinkamus parterių vejoms;
- sėjant naudoti sėjamasias, sėklas išbarstyti kuo tolygiau;
- reguliariai pjauti ir tręšti;
- pjovimų skaičius turi būti proporcingas tręšimų dažnumui;
- laistyti užsitęsus sausroms;
- 3–4 metų senumo veją paskutinį kartą nupjovus rudenį nupurkšti fungicidais, nes tai padės užkirsti kelią grybinėms ligoms pavasarį. Ligos plinta rūgščiuose dirvožemiuose. Jei dirvožemio rūgštingumas (pH) mažesnis nei 5,6 būtina naudoti kalkes (50–70 g/m²), veją tręšti superfosfatu arba kalio sulfatu (20 g/m²).

Dažniausios ligų priežastys:

- per daug azoto trąšų;
- kalio, geležies ir magnio trūkumas;
- suplūkta arba oksiduota dirva;
- šiltas ir drėgnas oras.

Mišinys „**Golfmaster**“ ***** – labai puošnus, tamsiai žalios spalvos, tankus, skirtas saulėtoms vietoms. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys išsiskiria lėtu augimu, dekoratyvumu, ilgaamžiškumu.

Mišinys „**Shademaster**“ ***** – labai puošnus, skirtas parkams, sodams ir ūksmingoms vietoms apželdinti. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys gali augti pavėsyje, smėlėtose ir sausose vietose. Suformuojama tanki, graži veja.

Mišinys „**Sportmaster**“ **** – labai puošnus, skirtas aktyvaus poilsio vietoms ir parteriams apželdinti. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys labai greitai atželia.

Mišinys „**Ornamental**“ *** – skirtas augti atvirose vietose. Universalios paskirties.

Mišinys „**Sport**“ *** – skirtas aktyvaus poilsio vietoms ir sporto aikštelėms apželdinti.

Mišinys „**Shadow**“ **** – parkams, sodams ir ūksmingoms vietoms apželdinti.

Mišinys „**Grass Fix New**“ **** – vejinių žolių sėklų ir trąšų mišinys pažeistai vejai atsėti, išretėjusiai vejai atnaujinti. Greitai sudygs.

Mišinys „**Liliput**“ ***** – lėtai auga ir formuoja tankią velėną.

PAPRASTOS ARBA UNIVERSALIOS VEJOS

Paprastos arba universalios vejos dažniausiai įrengiamos kaimo sodybose, ne tokiose reprezentacinėse vietose, šalia vaikų žaidimų aikštelių ar sodo tarpueliuose. Šių vejų dekoratyvumą lemia priežiūros intensyvumas, nors šioms vejoms nekeltami tokie dideli įrengimo ir priežiūros reikalavimai kaip parterinių vejoms. Tinkamai naudojamos ir kruopščiai prižiūrimos šio tipo vejoms savo dekoratyvumu nenusileidžia parterinių vejoms.

Paprastoms vejoms skirtuose mišiniuose vyrauja mindymui atsparių žolių – pievinių miglių, raudonųjų eraičių ir daugiamečių svirdių – mišiniai. Norint įrengti tokią veją būtina:

- 20–30 cm gylyje suformuoti derlingą dirvos sluoksnį;
- parengti dirvos paviršių, kuris gali būti ne visiškai plokščias, svarbu, kad neliktų įdubų;
- tręšti mineralinėmis trąšomis;
- sėjant naudoti tik kokybiškus mišinius, skirtus arba tinkamus paprastoms vejoms;
- sėjant naudoti sėjamasias arba sėti rankomis;
- reguliariai pjauti ir tręšti;
- naudoti kiek mažesnes trąšų normas, jei vejoje norite išaugoti baltuosius dobilus. Rekomenduojama naudoti trąšas, kurių sudėtyje mažiau azoto: „Multivit“ (NPK 4–6–14), lėtai tirpstančias trąšas „Kemira“ (NPK 3–7–15);
- laistyti užsitęsus sausroms;
- 3–4 metų senumo veją nupjovus paskutinį kartą rudenį nupurkšti fungicidais – tai padės užkirsti kelią grybinėms ligoms pavasarį.

Mišinys „**Golfmaster**“ ***** – labai puošnus, tamsiai žalios spalvos, tankus, skirtas saulėtoms vietoms. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys išsiskiria lėtu augimu, dekoratyvumu, ilgaamžiškumu.

Mišinys „**Shademaster**“ **** – labai puošnus, skirtas parkams, sodams ir ūksmingoms vietoms apželdinti. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys gali augti pavėsyje, smėlėtose ir sausose vietose. Suformuojama tanki, graži veja.

Mišinys „**Sportmaster**“ **** – labai puošnus, skirtas aktyvaus poilsio vietoms ir parteriams apželdinti. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys labai greitai atželia.

Mišinys „**Promaster**“ *** – sporto aikštynams ir parteriams apželdinti. Ši veja ištrypta po sporto renginių greitai atželia.

Mišinys „**Ornamental**“ **** – skirtas augti atvirose vietose. Universalios paskirties.

Mišinys „**Sport**“ *** – skirtas aktyvaus poilsio vietoms ir sporto aikštelėms apželdinti.

Mišinys „**Shadow**“ *** – parkams, sodams ir ūksmingoms vietoms apželdinti.

Mišinys „**Grass Fix New**“ **** – vejinių žolių sėklų ir trąšų mišinys pažeistai vejai atsėti, išretėjusiai vejai atnaujinti. Greitai sudygsta. Pirmuosius metus veją tręškite trąšomis, kurių sudėtyje mažiau azoto: „Multivit“ (NPK 4–6–14), lėtai tirpstančiomis trąšomis „Kemira“ (NPK 3–7–15).

Mišinys „**Liliput**“ *** – lėtai auga ir formuoja tankią velėną.

Mišinys „**Park**“ **** – parkams, sodams ir ūksmingoms vietoms apželdinti.

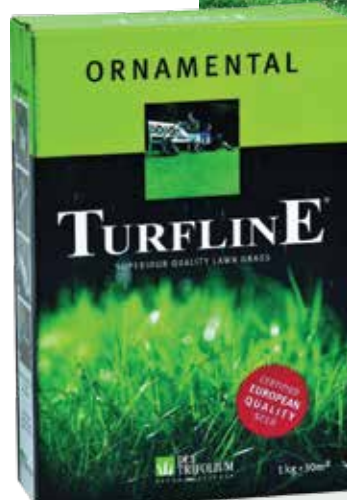
Mišinys „**Robustica**“ **** – universalios paskirties.

Mišinys „**Playground**“ *** – aktyvaus poilsio vietoms apželdinti. Atsparus mindymui.

Mišinys „**Sport**“ *** – skirtas aktyvaus poilsio vietoms, sporto aikštelėms apželdinti. Veja atspari mindymui.

Mišinys „**Park**“ **** – skirtas parkams, sodams, ūksmingoms vietoms apželdinti.

Mišinys „**Universal**“ **** – universalios paskirties.

SODŲ IR PARKŲ VEJOS

Sodų ir parkų vejos įrengiamos kaimo sodybose (kur daugiau erdvės) arba parkuose, soduose. Šias vejas reikia mažiau prižiūrėti, retai šienauti, sėti dideliuose plotuose. Veja šienaujama 5–7 cm aukštyje, paprastai dėl didelių plotų tai daroma naudojant savaeigės šienapjovės, mažesni plotai šienaujami dalgiais. Nupjautą žolę rekomenduojama surinkti – pagerėja vejos vaizdas. Vejos dekoratyvumą lemia priežiūra, nors paprastai tokio tipo vejoms nekeliama didelių priežiūros reikalavimų. Didesniems plotams reikėtų rinktis paprastesnius mišinius. Įrengiant sodų ir parkų vejas nedideliuose plotuose, kur galima laistyti, tręšti ir reguliariai šienauti, galima rinktis sėklų mišinius, tinkančius paprastoms ir parterinių vejoms.

Mišinys „**Golfmaster**“ ***** – labai puošnus, tamsiai žalios spalvos, tankus, skirtas saulėtoms vietoms. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys išsiskiria lėtu augimu, dekoratyvumu, ilgaamžiškumu.

Mišinys „**Shademaster**“ ***** – labai puošnus, skirtas parkams, sodams ir ūksmingoms vietoms apželdinti. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys gali augti pavėsyje, smėlėtose ir sausose vietose. Suformuojama tanki, graži veja.

Mišinys „**Sportmaster**“ ***** – labai puošnus, skirtas aktyvaus poilsio vietoms ir parteriams apželdinti. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys labai greitai atželia.

Mišinys „**Promaster**“ ***** – sporto aikštynams ir parteriams apželdinti. Ši veja ištrypta po sporto renginių greitai atželia.

Mišinys „**Ornamental**“ ***** – skirtas augti atvirose vietose. Universalios paskirties.

Mišinys „**Sport**“ ***** – skirtas aktyvaus poilsio vietoms ir sporto aikštelėms apželdinti.

Mišinys „**Shadow**“ ***** – parkams, sodams ir ūksmingoms vietoms apželdinti.

Mišinys „**Eco Lawn**“ ***** – žolių ir baltųjų vejinių dobilų sėklų mišinys. Nereikia papildomai tręšti azotinėmis trąšomis.

Mišinys „**Grass Fix New**“ ***** – vejinių žolių sėklų ir trąšų mišinys pažeistai vejai atsėti, išretėjusiai vejai atnaujinti. Greitai sudygs. Pirmuosius metus veją tręškite trąšomis, kurių sudėtyje mažiau azoto: „Multivit“ (NPK 4–6–14), lėtai tirpstančiomis trąšomis „Kemira“ (NPK 3–7–15).

Mišinys „**Liliput**“ ***** – lėtai auga ir formuoja tankią veleną.

Mišinys „**Park**“ ***** – parkams, sodams ir ūksmingoms vietoms apželdinti.

Mišinys „**Robustica**“ ***** – universalios paskirties.

Mišinys „**Playground**“ ***** – aktyvaus poilsio vietoms apželdinti. Atspari mindymui.

Mišinys „**Sport**“ ***** – skirtas aktyvaus poilsio vietoms, sporto aikštelėms apželdinti. Veja atspari mindymui.

Mišinys „**Park**“ ***** – skirtas parkams, sodams, ūksmingoms vietoms apželdinti.

Mišinys „**Universal**“ ***** – universalios paskirties.

Prie sodų ir parkų vejų priskiriamos ir **žydinčios vejos**, dar vadinamos „mauritaniškomis“. Žydinčią veją sudaro žolių ir gėlių derinys – tai tarsi margaspalvės pievos imitacija. Tokios vejos tinka kaimo sodyboms, sodams apželdinti. Jų priežiūra minimali, paprastai jos šienaujamos du kartus per sezoną. Pirmą kartą šienaujama liepą, antrą – spalį. Žydinčiose vejose gėlių sėklos sudaro 5–10 proc. mišinio sudėties. Be abejo, mišinį galima papildyti mėgstamų gėlių sėklomis arba į pasėtą veją sodinti gėlių daigus. Praardžius velėnos lopinėlius į jau susiformavusią veleną galima sodinti anksti pavasarį žydinčias svogūnines geles – krokus, narcizus, tulpes.

Gėlių įvairovė ir rūšys priklauso žydinčiose vejose, nuo vejos vietos. Jei žydinti veja bus įrengiama drėgnose vietose, tiks tokios gėlės kaip vilkdalgiai, neužmirštuolės, šilingės ir kiti drėgnas dirvas mėgstantys augalai. Jei dirva sausa ir smėlėta, žydinčioje vejose turėtų vyrauti raktažolės, snieguolės, tulpės ir kt. Įrengdami žydinčias vejas prisiminkite, kad pagal savo pageidavimus galėsite keisti žydinčių gėlių įvairovę.

„**Eco Lawn**“ ***** – žolių ir baltųjų vejinių dobilų sėklų mišinys. Nereikia papildomai tręšti azotinėmis trąšomis.

SPORTINIO TIPO VEJOS

Sportinio tipo vejos įrengiamos sporto aikštelėse, aktyvaus poilsio vietose, automobilių stovėjimo vietose ir kituose nuolat mindomuose plotuose. Tokios vejos pakencia mindymą, žolės gerai krūmijasi ir greitai atauga. Šių vejų velėna tanki, lygi, žolių spalva sodriai žalia. Dekoratyvumu sportinio tipo vejoms nenusileidžia parterinių vejoms. Mišinių sudėtyje – vien tik varpinės žolės. Ne varpinės žolės, arba dobilai, tokiuose mišiniuose prilįgsta piktžolėmis. Šio tipo vejoms reikia daug dėmesio. Tai intensyviausiai prižiūrimos ir kruopščiai įrengtos vejoms. Norint įrengti tokią veją būtina:

- visiškai sunaikinti prieš tai buvusią augaliją, net prieš tai buvusią veją;
- 20–30 cm gylyje suformuoti derlingą dirvos sluoksnį;
- idealiai išlyginti dirvos paviršių;
- tręšti mineralinėmis trąšomis;
- sėjant naudoti tik kokybiškus mišinius, skirtus arba tinkamus sportinėms vejoms;
- sėjant naudoti sėjamašias, sėklas išbarstyti kuo tolygiau;
- reguliariai pjauti ir tręšti, pjovimų skaičius proporcingas tręšimų dažnumui;
- laistyti užsitęsęs sausroms;
- 3–4 metų senumo veją paskutinį kartą nupjovus rudenį nupurkšti fungicidais. Tai padės užkirsti kelią grybinėms ligoms pavasarį. Dažniausiai vejas pažeidžia fuzariozė, arba sniego pelėsis. Dėl ligos žolių lapai pasidengia baltos, pilkos ar rožinės spalvos mase. Anksti pavasarį vejoje matomi pilkšvai rudi žolių ploteliai. Veiksmingiausia

priemonė – purkšti veją fungicidais.

Mišinys „**Golfmaster**“ ***** – labai puošnus, tamsiai žalios spalvos, tankus, skirtas saulėtoms vietoms. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys išsiskiria lėtu augimu, dekoratyvumu, ilgaamžiškumu
Mišinys „**Shademaster**“ ***** – labai puošnus, skirtas parkams, sodams

ir ūksmingoms vietoms apželdinti. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys gali augti pavėsyje, smėlėtose ir sausose vietose. Suformuojama tanki, graži veja.

Mišinys „**Sportmaster**“ ***** – labai puošnus, skirtas aktyvaus poilsio vietoms ir parteriams apželdinti. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys labai greitai atželia.

Mišinys „**Promaster**“ *** – sporto aikštynams ir parteriams apželdinti. Ši veja ištrypta po sporto renginių greitai atželia.

Mišinys „**Ornamental**“ ***** – skirtas augti atvirose vietose. Universalios paskirties.

Mišinys „**Sport**“ *** – skirtas aktyvaus poilsio vietoms ir sporto aikštelėms apželdinti.

Mišinys „**Grass Fix New**“ ***** – vejinių žolių sėklų ir trąšų mišinys pažeistai vejai atsėti, išretėjusiai vejai atnaujinti. Greitai sudygs. Pirmuosius metus veją tręškite trąšomis, kurių sudėtyje mažiau azoto: „Multivit“ (NPK 4–6–14), lėtai tirpstančiomis trąšomis „Kemira“ (NPK 3–7–15).

Mišinys „**Sunshine**“ *** – skirtas saulėtoms vietoms ir sausoms dirvoms. Po sausrų veja greitai atsistato.

Mišinys „**Lisuna**“ ***** – universalios paskirties.

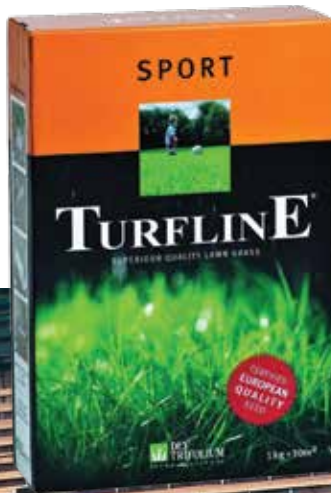
Mišinys „**Libero**“ ***** – ypač atsparus mindymui, tinka automobilių stovėjimo aikštelėms apželdinti.

Mišinys „**Playground**“ *** – aktyvaus poilsio vietoms apželdinti. Atsparus mindymui.

Mišinys „**Sport**“ *** – skirtas aktyvaus poilsio vietoms, sporto aikštelėms apželdinti. Veja atspari mindymui.

Mišinys „**Park**“ ***** – skirtas parkams, sodams, ūksmingoms vietoms apželdinti.

Mišinys „**Universal**“ ***** – universalios paskirties.

SPECIALIOS PASKIRTIES VEJOS

Specialios paskirties vejos įrengiamos pakelėse, apsauginėse zonose, kalvotose vietose, šlaituose. Šios vejos beveik netręšiamos, jų dekoratyvumą lemia šienavimo dažnumas ir agrotechnikos reikalavimų paisymas įrengiant veją. Mišiniuose esančios žolių veislės ir rūšys pakenčia nepalankias augimo sąlygas, oro užterštumą, trąšų ir drėgmės stygių. Mišiniai skirti šlaitams ir pakelėms apželdinti, atsparūs druskų poveikiui, greitai sudygsa ir suformuoja tankią velėną.

„Road“ **** – mišinys šlaitams ir pakelėms apželdinti, atsparus druskų poveikiui, greitai sudygsa ir suformuoja tankią velėną.

Mišinys „Ornamental“ *** – skirta augti atvirose vietose. Universalios paskirties.

Mišinys „Sport“ ** – skirtas aktyvaus poilsio vietoms ir sporto aikštelėms apželdinti.

Mišinys „Grass Fix New“ ** – vejinių žolių sėklų ir trąšų mišinys pažeistai vejai atsėti, išretėjusiai vejai atnaujinti. Greitai sudygsa. Pirmuosius metus veją tręškite trąšomis, kurių sudėtyje mažiau azoto: „Multivit“ (NPK 4–6–14), lėtai tirpstančiomis trąšomis „Kemira“ (NPK 3–7–15).

Mišinys „Shadow“ ** – parkams, sodams ir ūksmingoms vietoms apželdinti.

Mišinys „Park“ **** – parkams, sodams ir ūksmingoms vietoms apželdinti.

Mišinys „Robustica“ **** – universalios paskirties.

Mišinys „Playground“ *** – aktyvaus poilsio vietoms apželdinti. Atsparus mindymui.

Mišinys „Universal“ **** – universalios paskirties.

SKLYPO PROJEKTAVIMAS

Pastaraisiais metais, daugėjant statyby, daugėja ir žaliųjų plotų projektavimo bei įrengimo užsakovų. Apie aplinkos projektavimo ir įrengimo darbus retokai mąstoma iš anksto rengiant namo projektą. Vieni taupumo sumetimais planuoja šiuos darbus atlikti patys, kiti tiesiog mano, kad juos galima atlikti pabaigus statybas. Geriausia ir taupiausia – namo ir sklypo aplinkos projektus rengti tuo pat metu.

Tačiau prieš projektuojant būtina nuspręsti, kokia projektuojamų vejos plotų funkcinė paskirtis, įvertinti padėtį greta esamų objektų atžvilgiu, sklypo reljefą, dirvožemio sudėtį, struktūrą, šeimos narių pomėgius ir kitus dalykus. Numatyti įvažiavimo kelią, takus, laistymo būdus, apšvietimą. Kiekviename sklype vejai reikia skirti ne mažiau kaip 50 proc. ploto. Tik tada kiti augalai – medžiai, krūmai, gėlės – prižiūrėtos vejos fone atsiskleis visu grožiu. Būtina pasižymėti plotus, kur vejos neturėtų būti arba jai reikėtų kruopštesnės priežiūros. Viską įvertinus, reikia pasirinkti tinkamą vejinių žolių sėklų mišinį.

Vietos prie pastatų. Paprastai aplink namą įrengiama 40–50 cm pločio kietos dangos nuogrinda ir, dažniausiai būna didesnė ar mažesnė pastogė. Tokiuose plotuose prižiūrėti veją sudėtingiau, nes čia mažiau patenka kritulių, o šiaurinėje namo pusėje paprastai būna pavėsis. Nusprendus įrengti veją tokioje vietoje, reikia rinktis specialų, pavėsingoms vietoms skirtą vejinių žolių sėklų mišinį „Shadow“ arba „Shadmaster“.

Labai dažnai mindomos vietos. Tai takai, vietos netoli durų ar laiptų, vasaros palapinėms, staliukams ir kėdėms skirtos vietos. Tokiems plotams reikėtų parinkti kietą dangą.

Sunkiai prieinamos vietos. Po medžiais ir krūmais pjauti veją bus gana sudėtinga. Čia vertėtų atsisakyti vejos ir pasodinti daugiamečių gėlių. Aplink atskirai vejoje augančius medžius ar krūmus palikti ne mažesnę kaip 1 m skersmens švarios dirbamos žemės plotą. Dar geriau tokius plotus nuo vejos aptverti specialiais vėjakraščiais ir mulčiuoti medžių žieve. Tokie sprendimai palengvina priežiūrą ir pagerina bendrą vaizdą.

Patvariai. Geras sprendimas – patvoriuose pakloti 5–10 cm pločio juostas iš klinkerinių plytų ar kitos kietos medžiagos, kad būtų galima visą plotą nupjauti vien tik vejojame, t. y. nenaudojant žoliapjovės. Tai nebus sudėtinga pjanant pakraščius pirmą, trečią ar penktą kartą, bet ilgainiui tokio keliu ar keliolikos arų ploto pakraščių pjovimas įgris. Netinkamai prižiūrimi pakraščiai gadina bendrą prižiūrėto sklypo vaizdą.

Siauresnės vietos negu vejojame plovimo plotis. Tokioms vietoms reikia sugalvoti kitą sprendimą arba paplatinti užimamą vejos plotį, kad būtų galima pjauti vejojame.

Nedideli ploteliai, nutolę nuo pagrindinio vejos ploto. Tokios salelės bendro vaizdo nepagerina ir labai apsunkina priežiūrą. Vietoj vejos tokias vietas patartina apšodinti daugiametėmis ar vienmetėmis gėlėmis.

Ploteliai prie nuogrindų ir kampuose prie laiptų. Tokias vietas geriau palikti besidriekiantiems kiliminiams daugiamečiams augalams, kurie užaugs ir uždengs žemės paviršių. Žolę paprasčiau pjauti, kai veja įrengiama žemiausios pakopos lygyje.

Prieš lyginant plotą prestižinės ir dekoratyvios paskirties vejai arba formuojant kraštovaizdį, pirmiausia reikia sustumti ir išsaugoti derlingą žemės sluoksnį. Tai reikėtų padaryti prieš prasidedant statyboms, nes paprastai nedideliuose sklypuose visa žemė statybu metu sumaišoma. Derlingas sluoksnis, atsižvelgiant į dirvožemio tipą, paprastai būna 5–30 cm. Vėliau, išlyginus ir (ar) suformavus kraštovaizdį, išsaugotas derlingas sluoksnis paskleidžiamas jo paviršiuje. Jei trūksta, reikia atvežti papildomai.

Paprasciausia prižiūrėti plokščius, lygius vejos plotus su 2–3 proc. nuolydžiu, kad lengvai nubėgtų perteklinis kritulių vanduo. Maksimalus nuolydis įrengiant veją gali būti iki 20 proc. (kai 10 m ilgyje aukščių skirtumas siekia 2 m). Taip įrengtą veją dar galima pjauti su paprasta vejojame. Esant didesniai nuolydžiui, geriau įrengti terasas. Kuo mažesnis nuolydis, tuo lengvesnė priežiūra, bet didelis ir lygus paviršius gali atrodyti nuobodžiai. Projektuojant vejos plotus būtina atsižvelgti ir į sklypo formą. Tinkamai pasirinktomis vejos ir kitų želdynų – medžių, krūmų, gėlynų – formomis bei takais galima sukurti atskiras erdves. Tai padės sklypą optiškai susiaurinti ar paplatinti, sutrumpinti ar pailginti. Reikia vengti griežtų, tiesių linijų – toks sklypas greičiau primins miesto gatvę ar skverą. Netinka ir tankiai bei giliai vingiuoti vejos pakraščiai, nes atrodys dirbtinai, neestetiški, veją bus sunku pjauti. Gamta – geriausias pavyzdys, nes joje nėra geometriškai tvarkingų figūrų, linijos plastiškos, lenktos, todėl projektuojant reikia tai įvertinti ir vengti dirbtinumo. Nedideliuose plotuose gėlynus ir kitus želdinius derėtų projektuoti vejos pakraščiuose, kampuose. Gėlynai, įrengti vejos viduryje, optiškai mažina erdves. Jei vis dėlto norite vejoje turėti gėlyną, reikėtų, kad jis būtų ne centre ir savo dydžiu bei forma derėtų prie esamo vejos ploto. Gėlės tokiuose gėlynuose turi būti žemesnės negu sodo pakraščiuose esantys augalai. Iš visų pusių apžvelgiamuose gėlynuose aukštesnės gėlės sodinamos centre. Gėlyno pakraščiuose sodinami žemesni augalai. Dideliuose sklypuose galimi įvairesni gėlynų įrengimo variantai. Juose dekoratyvinius medelius galima derinti su gėlynais, gėlynus – su tvenkiniais, fontanais ir t. t. Pagrindinė taisyklė galioja ir čia – visada reikia išlaikyti proporcijas. Mažas gėlynas pasimes dideliame vejos plote. O bėgant metams, suaugus medžiams ir sutankėjus daugiametėms gėlėms, bus galima duoti valių vaizduotei ir kai ką pakeisti. Takai neturi dekoratyvinės paskirties, todėl sodybos nereikėtų perkrauti kietos dangos plotais. Takai turi būti įrengiami tikslingai ir neturėtų viršyti 10–15 proc. žaliųjų plotų teritorijos. Kietos dangos takai turi būti tiesiami šiek tiek aukščiau įrengiamos vejos pagrindo, kad geriau nutekėtų vanduo, auganti veja neliptų ant tako, o ją galima būtų nupjauti tik vejojame nerizikuojant sugadinti jos peilių.

Takų plotis priklauso nuo jų paskirties. Takų paskirtys ir rekomenduojami pločiai:

- vadinamieji darbiniai takeliai ir takai nedidelėse sodybose gali būti apie 0,5 m pločio;
- didesnėse sodybose tenka įrengti daugiau takų. Jų plotis turi būti 1–1,5 m, kad greta galėtų eiti du žmonės. Tokie takai turi organiškai įsilieti į bendrą sklypo visumą, gali atkartoti vejos krašto liniją. Žinoma, daug paprasčiau įrengti ilgą tiesų taką, bet sklype jis atrodytų nenatūraliai;
- pagrindinis iš gatvės link namo vedantis pėstiesiems skirtas takas turi būti platus, apie 2 m pločio. Jo pakraščius reikia kruopščiai įrengti, apgalvotai parinkti augalus, nes tai sodybos vizitinė kortelė. Dažnai toks takas sutapatinamas su taku įvažiuoti į sodybą. Tada jo plotis turi būti nuo 3,5 m ar net daugiau, kad tilptų automobilis ir keleiviai galėtų laisvai išlipti nemindžiodami žolyno pakraščių;
- įvažiuoti į garažą skirtas takas turi būti ne mažesnio nei 2,5 m pločio.

Platūs takai turi turėti 1–1,5 proc. nuolydį į abi puses, kad nutekėtų perteklinis vanduo ir netelkėtų balos.

Platūs, vien kietos dangos įvažiuoti skirti takai dažnai gali atrodyti labai griežtai ir nuobodžiai, todėl galimi ir kiti sprendimai, pvz., įrengiamos tik automobiliui skirtos vėžės. Keli takų įrengimo būdai:

- įvažiuojamosios vėžės – vejoje įrengiama kieta danga tik automobilio ratams. Vėžių plotis turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m, atstumai tarp vėžių – 0,7–0,8 m. Tokį taką intensyviai naudojant šlapiuoju metų periodu, net ir gerai įrengtus drenažą, veja neišvengiamai nukentės;

- kietos dangos įvažiuojamosios vėžės, o tarpai tarp jų ir šalia esančios juostos išklojamos specialiomis ažūrinėmis betoninėmis trinkelėmis, kurių tarpuose pasėjama veja, arba visas įvažiuoti skirtas plotas išklojamas ažūrinėmis trinkelėmis. Šios trinkelės yra tvirtos ir veja jų nesuardo. Jos tinka ne tik įvažiuoti skirtingiems takams, bet ir šlaitams sutvirtinti, medžiams aprėminti. Jos puikiai praleidžia vandenį, todėl jose pasėta veja gali gerai augti;
- kietos dangos įvažiuojamosios vėžės, o tarpuose pasėjama mindymui atspari veja arba jie apsodinami dekoratyviais šliaužiančiais daugiamečiais augalais, kurie pamažu suauga į ištisinį kilimą. 1 m² apšodinti reikia 9–10 augalėlių. Šiam tikslui tiks perkūnropės (*Sempervivum*), alpiniai vaistučiai (*Arabis alpina*), karpatiniai katilėliai (*Campanula carpatica*), ylalapiai flioksai (*Phlox subulata*), šliaužiančiosios vaisginos (*Ajuga reptans*), paprastosios aubretės (*Aubrieta deltoidea*), čiobreliai (*Thymus*), uolaskėlės (*Saxifraga*) ir kitos neaukštos nelepios daugiametės gėlės.
- įvažiuojamųjų takų danga tvirtinama specialiais plastikiniais koreliais. Jie klojami ant smulkios skaldos, tarpai užpildomi puriu derlingu dirvožemiu. Vandens laidumui padidinti patartina į dirvožemį įmaišyti smėlio. Sėjamas mindymui atsparių žolių mišinys. Šiuo atveju derėtų pasirinkti žolių mišinį „Liberio“. Vėliau taip įrengtus plotus reikia prižiūrėti kaip paprastą veja.

VEJOS ĮRENGIMAS

Vis daugiau žmonių, turinčių nuosavus namus, pradeda domėtis ir rūpintis ne tik tuo, kas yra namo viduje, bet ir tuo, kaip savo aplinką padaryti gražesnę. Sugebėti užsiauginti ir prižiūrėti gražią veją nelengva. Tačiau jei tai pavyksta, vėlesnis rūpinimasis ja tampa tiesiog maloniu, raminamu ir įdomiu laisvalaikiu. Įrengti gražią veją – atsakingas ir ilgas darbas. Jam reikia kruopščiai pasirengti. Atsižvelgiant į pasirinktą vejos įrengimo būdą (sėjamoji ar ritininė veja), reljefo ypatumus (lyguma ar šlaitas), dirvožemio struktūrą (lengvas priemolis, priemolis ar sunkus molis), dirvos ypatybes (humusingumas, rūgštingumas), atliekami darbai gali skirtis.

VEJOS ĮRENGIMO LAIKAS

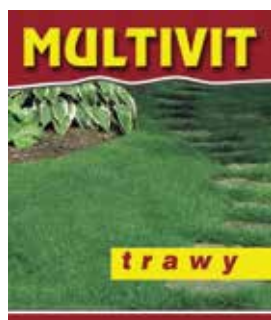
Vejos įrengimo darbus lemia vejos įrengimo laikas bei terminai. Vieni darbai atliekami, kai veja įrengiama kapinėse, įvažiuojamuose plotuose, pakelėse, ant stogų, visai kitų darbų ir medžiagų reikia, kai veja sėjama jau paruoštame plote. Atsižvelgiant į Lietuvos agroklimatines sąlygas, veja įrengiama pavasarį – ankstyvą rudenį. Optimalus laikas sėti veją – balandis, kai veja sėjama į dar rudenį paruoštą dirvą. Nesušilęsiroje, pasukomis ruoštoje dirvoje gražios vejos įrengti nepavyks. Skubotai paruoštoje dirvoje dažnai nepavyksta išnaikinti visų piktžolių. Gerų rezultatų galima tikėtis, kai veja sėjama liepos pabaigoje – rugsėjo pradžioje (dirva ruošama anksti pavasarį), nes šiuo laikotarpiu dažnai lyja, todėl pasėta veja sudygsta greitai ir vienodai. Vasarą vejos įrengimą apsunkina drėgmės trūkumas, tačiau turint laistymo sistemą veją įrengti galima ir vasarą. Dažnai pasitaiko, kad veja įrengiama per vieną – tris dienas. Paprastai po tokių skubotų darbų susiduriama su priežiūros problemomis, kurioms išspręsti reikia nemažų sąnaudų. Geriausia iš pradžių paruošti vejos pagrindą, o veją sėti po dviejų–trijų mėnesių. Eksploatuoti veją galima tik jai visiškai susiformavus, t. y. po 6–9 mėnesių. Veja įrengiama tam tikrais etapais, laikantis darbų eiliškumo.

VEJOS PAGRINDO FORMAVIMAS IR RUOŠIMAS

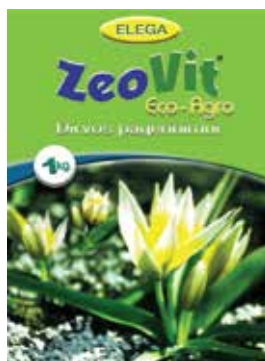
Pirmiausia numatomi vejos kontūrai ir ribos. Patartina vejų ribas sutvirtinti vejakraščiais. Įvairaus dydžio vejakraščiai sulaiko slenkantį gruntą, neleidžia plisti augalų atžaloms ir kurtams, padeda suformuoti oazes. Iš kokybiško plastiko pagaminti „Lux“ vejakraščiai – puikus pasirinkimas vertinantiems kokybę. Vėliau ruošiamas vejos pagrindas – tai natūralus, kultūrinis arba dirbtinai paruoštas grunto sluoksnis, į kurį sėjamos sėklos. Numatytoje vejos vietoje negali būti statybinių atliekų, šiukšlių, akmenų, būtina pašalinti nereikalingus medžius ir krūmus, daugiameses piktžoles. Daug dėmesio reikia skirti vietoms, kuriose į dirvožemį galėjo patekti cemento arba kitokių chemikalų. Tokį dirvožemį patartina visiškai pašalinti.

Rekomenduojama vejai skirtame plote įrengti drenažo sistemą, kad veja neužmirktų ir greitai neišsimindytų. Dažniausiai drenažas įrengiamas tik pavojingiausiose vietose – žemumose ar molingose dirvose, kur ilgam gali likti vandens, prie betoninių tvorų ar pamatų. Paprasčiausia drenažo sistema lygiems paviršiams – laidus sluoksnis iš skaldos (20 cm), žvyro ir smėlio (5 cm) bei derlingo grunto (15–25 cm). Sklypams su nuolydžiu įrengiami vandens surinktuvai – 90 cm gylio ir 60 cm pločio duobės, – kurie pripilami akmenų ir skaldos (60 cm), žvyro ir rupaus smėlio (15 cm), o tada užpilama derlingo grunto (15–25 cm). Drenažą galima įrengti ir paklojus drenas (1 m gylyje, 1 proc. nuolydžiu kas 5 m), kurios išdėstomos eglute ir sujungiamos į centrinę drenažo liniją, kuria vanduo teka iš dirvos. Sausintuvų skersmuo – 5–8 cm, surinktuvų skersmuo – 10–15 cm. Taip pat prieš pradėdant sėjos darbus svarbu įrengti vamzdinius, elektros linijas, laistymo sistemas, takelius, vejakraščius.

Atlikus visus „požeminius“ vejos pagrindo ruošimo darbus, reikia paruošti dirvą ir išlyginti sklypo paviršius. Vejoms nebūtinai lygus reljefas, o nedidelis nuolydis netgi pageidautinas. Labai svarbu, kad dirvoje nebūtų mažų įdubų ar kalvelių. Dirva lyginama pasitelkus sklype esančią žemę arba atvežtiną gruntą (neutralias durpes, jų substratus, durpinį kompostą, juodžemį). Sklypai su nedidelėmis kalvelėmis ir įdubomis lyginami su esamu derlingu žemės sluoksniu. Dirva supurenama (5–10 cm gyliu) rėžtukiniais grėbliais ar rankiniais kultivatoriais, jos perkasti nereikia. Didėsi

nelygumai nukasami ir lyginami pašalinus derlingą žemės sluoksnį. Iš pradžių išlyginamas nederlingas podirvis, o paskui paskleidžiama derlinga žemė. Jeigu jos trūksta, būtina naudoti atvežtiną gruntą. Derlingo sluoksnio storis – 15–25 cm. Formuojant 10 cm sluoksnio derlingą dirvožemį, 10 m² plotui užpilti reikia 1 m³ derlingo grunto. Atsižvelgus į dirvos sudėtį, struktūrą ir sėjos laiką, rekomenduojama dirvožemį pagerinti. Į sunkias molingas dirvas įmaišoma smėlio (10 kg/m²). Lengvos smėlingos dirvos pagerinamos durpinio kompostu ar substratu (10–15 l/m²). Prieš sėją rekomenduojama pakartotinai išrinkti akmenis, grumstus, piktžolių šaknis. Labai svarbu sureguliuoti dirvos rūgštingumą. Naujausių tyrimų duomenimis, vejos dirva turėtų būti silpnai rūgšti (pH 5,6–6,5). Labiausiai dirvoms kalkinti tinka dolomitmilčiai (0,5–1 kg/m²). Ši melioracinė medžiaga ne tik nukalkina dirvą, bet ir papildo ją magnio bei kalcio. Jeigu dirva šarminga, ją reikia rūgštinti natūraliomis durpėmis (10 l/m²) arba rūgščiomis sulfatinėmis trąšomis (30 g/m²). Dirvai pagerinti naudojami ir natūralūs gamtiniai mineralai – ceolitai (1–1,5 kg/m²). Ceolitai pagerina dirvos fizinę ir cheminę sudėtį: palaiko optimalią dirvos aeraciją ir ap rūpina šaknis deguonimi; sulaiko drėgmę, todėl dirvos nereikia dažnai laistyti; smarkiai sumažina mitybinių medžiagų ir trąšų praradimą dėl garavimo, liūčių, laistymo; augalų šaknų zonoje skatina naudingų mikroorganizmų kolonijų vystymąsi – taip stimuliuojamas augalų augimas; sudaro sąlygas trąšoms ir mitybinėms medžiagoms geriau dalyvauti apykaitos procese ir užauginti puošnesnę veją. Visos dirvos gerinimo priemonės įterpiamos į dirvą 15–20 cm gylyje perkasant kastuvu ar šakėmis. Ypač patvarūs „Lux“ kastuvai puikiai tinka ne tik kietam ir akmeningam gruntui kasti, bet ir tolygiai supurenti žemę. Uosinis kotas ir stiprūs nukaldinti grūdinti dantys, kuriuos turi „Lux“ šakės – puik

kus pasirinkimas norint perkasti sunkią ir akmenuotą dirvą. Įrengiant veją, didesniuose plotuose naudojami mechanizuoti kultivatoriai ar frezos. Perkasant svarbu nesumaišyti derlingo armens sluoksnio su nederlingu podirviu.

Tręšti veją ir naudoti stimulatorius reikėtų tik prieš sėją. Tręšiama granuliuotomis kompleksinėmis trąšomis, kuriose labai daug fosforo (N₁P₂K₁, N₁P₂K₂, N₁P₂K₃). Fosforas stiprina šaknų sistemą, skatina šoninių šakniastiebių formavimąsi. Vidutinė tręšimo norma – 30 g/m², geriausias trąšos – NPK 11-19-25, NPK 5–15–30, NPK 8–20–30. Tinka ir tradicinės vejų trąšos

(N₂P₁K₁, N₂P₁K_{1,5}, N₁P₁K₁): „Substral“ NPK 22–2–8, „Žalsta“ NPK 21–10–10, „Multivit“ NPK 21–7–10, „Kemira“ NPK 20–5–8, „Agronom“ NPK 21–6–11, „Azofoska“ NPK 22–7–12, „Azofoska“ NPK 16–16–16, tik būtina jas papildyti granuliuotu superfosfatu (30 + 20 g/m²). Trąšos tolygiai išbarstomos ranka arba barstytuvais ir grėbliu įterpiamos į žemę (5–10 cm gylyje). Prieš sėjant veją, ypač rudenį ar vasaros pradžioje, reikia išpurkšti stimulatorius (universalūs stimulatoriai „Agronomo patarimas“ ir „Agronom Effect“ – 3 kapsulės į 10 l vandens 100 m² plotui; įsišaknijimo stimulatorius „Agronomo patarimas“ – 10 g į 10 l vandens 100 m² plotui). Stimulatoriai padeda sėkloms greičiau sudygti, paspartina šaknų atsiradimą, skatina įsišaknijimą, stimuliuoja šaknų sistemos vystymąsi. Kaip gerą stimuliuojamąją priemonę galima naudoti fertigacines trąšas „Kris-talon Yellow“ NPK 13–40–13 (100 g į 10 l vandens 100 m² plotui).

Baigiamasis vejos sklypo lyginimas atliekamas suskirstant plotą į mažesnius sklypelius (1,5–2 m²), kurių kampuose įsmeigiami pažymėti (10 cm nuo viršaus) kuoleliai. Lentomis ir gulsčiuu nustatomas kuolelių lygis. Orientuojantis į kuolelių žymas, paviršius tarp kuolelių išlyginamas nuimant arba pridėdant grunto. Lyginti reikia nešlapia dirvą. Lyginimo darbams palengvinti naudojami specialūs grėbliai, lygintuvai, metaliniai strypai, lentos ar lengvos kopėčios. Sukastai dirvai lyginti ar purenti puikiai tiks kokybiški „Lux“ grėbliai, kurių metalinės dalys dengtos chromu. Išlygintą dirvą būtina sutankinti. Nedidelius plotus galima sutankinti (suslėgti) kojomis, naudoti lentas. Pakartotinai išlyginant reikia voluoti 2–3 kartus 100–120 kg sveriančiu volu. Voluoti geriausia rumbuotu arba tinkliniu volu. Voluojant lygiu volu, labai susmulkinama dirva ir kyla pavojus, kad po lietaus jos paviršiuje susidarys pluta. Sparčiau arba didesniems plotams voluoti geriau pasitelkti vibracines grunto tankinimo plokštes. Vaikštant gerai sutankinta dirva, pėdos turi įsispausti ne giliau kaip 0,5 cm. Geriausiai dirva sutankinama paliekant ją du tris mėnesius natūraliai susigulėti. Per tą laiką išdygsta piktžolės, kurias, panaudojus visuotinai veikiančius herbicidus, galima lengvai išnaikinti ir paruošti dirvą sėjai. Vietos tinkamumą žolėms sėti rodo trys dalykai: lygus paviršius; smulkios struktūros dirvožemis, kuriame nėra akmenų, grumstų ar velėnos likučių; reikiama purumo dirvožemis, kad einant per dirvą matytųsi pėdų atspaudai, o ne gilūs pėdų įspaudai.

PIKTŽOLIŲ NAIKINIMAS PRIEŠ SĖJĄ

Ruošiant vejos pagrindą, dažnai susiduriama su piktžolių naikinimo problemomis. Piktžolės galima naikinti mechaniškai arba naudoti herbicidus. Mechaniškai piktžolėms naikinti naudojami grėbliai, ravėtuvai ir kultivatoriai. Jis tinka tuomet, kai nenorima naudoti herbicidų arba piktžolės nėra išplitusios. Giliai įaugusias ir ilgus piktžolių bei kitų augalų šaknis pašalinti puikiai padeda „Lux“ šaknų šalinimo priemonė. Mechaninis piktžolių naikinimas nėra efektyvus, nes dirvoje gali likti piktžolių sėklų ir vegetatyvinių dalių. Piktžolės prieš sėją rekomenduojama du kartus naikinti herbicidais. Pirmą kartą – prieš lyginant žemę (jei veja sena ir apleista, o dirva – velėninė, dirvonuojanti ir gausi piktžolių), antrą kartą – likus 3–4 savaitėms iki sėjos. Atsižvelgiant į dirvos sukultūrinimo lygį, piktžolėtumą ir piktžolių botaninę sudėtį, parenkami herbicidai arba jų mišiniai ir nustatomos normos. Piktžolės pasirinktame plote naikinamos tada, kai jos jautriausias chemikalams, t. y. aktyviai augančios piktžolės, turinčios 3–4 lapus arba esančios 10–12 cm aukščio. Piktžolėms naikinti naudojami visuotiniai veikiantys sisteminiai glifosatiniai herbicidai („Glifosas“, „Uraganas“, „Raundapas“). Šie herbicidai naikina daugiametes ir vienmetes, plačialapes

ir siauralapes piktžolės. Tam tikromis normomis gali būti naudojami kaip arboricidai (preparatai nepageidaujamiems krūmams ir jauniems medeliams naikinti). Herbicidai veikia sistemiskai, t. y. jie absorbuojami per lapus, su sultimis pasiskirsto po visą augalą ir patenka į šaknis. Panaudojus herbicidus, piktžolių lapai pagelsta ir pabąla, šaknys apmiršta (pajuodoja). Poveikis vienmetėms

piktžolėms pastebimas po 3–7 dienų, o daugiametėms – po 14–21 dienos. Po 20–30 dienų antžeminė augalo dalis visiškai nudžiūva, o šaknys suyra. Kai oras vėsesnis, poveikio gali tekti laukti ilgiau. Herbicidų veiksmingumas gali sumažėti dėl sausros, per didelės drėgmės, šalų, aukštos temperatūros arba kitų augalų augimų stabdančių veiksnių. Labai svarbu, kad nupurškus mažiausiai 6 valandas nelytų ir nebūtų dirbama žemė. Patekę ant dirvos, herbicidai greitai suyra ir juos suskaido mikroorganizmai. Herbicidų norma – 150 ml į 10 l vandens 500 m² plotui. 100 ml herbicidų pakuotės užtenka 300 m² plotui, o 1 l – 25–30 arams. Nuo sausros ir šalų nukentėjusios piktžolės gali būti ne tokios jautrios, ypač rudenį, todėl būtina didinti herbicidų normą iki 2–2,5 proc. darbinio tirpalo koncentracijos. Naudojant herbicidus, tam tikroms piktžolių rūšims naikinti rekomenduojama didinti herbicidų darbinio tirpalo koncentracijas: išvešėjusiems varpučiams – 3–4 proc., asiūkliams, galinsogoms, garšvoms, vijoklinėms rūgtims, kiečiams, varnalėšoms – 4–5 proc., krienams – 5–6 procentais. Į darbinį tirpalą įdėjus azotinių trąšų (pvz., 50 g amonio salietros į 10 l vandens), galima paspartinti herbicidų veikimą ir paankstinti sėjos darbus. Dviskiltės piktžolės galima efektyviau naikinti herbicidų mišiniu – 100 ml glifosatinio herbicidu, 50 ml „Kemira MCPA“ ir 10 l vandens.

Tinkamai ir kokybiškai herbicidai purškiami tik geru purkštuvu. Pagal vejos dydį parenkamas tam tikros talpos purkštuvai. Jei vejos plotas nėra didelis (iki 2 arų), „Lux“ purkštuvai – bene geriausias kainos ir kokybės santykis. „Lux“ 5 l purkštuvai su lengvai reguliuojamu antgaliu, srovės fako fiksiatoriumi, metalizuota pompa ir teleskopine purškiamąja žarna, pakabinami ant peties, puikiai tiks skystoms trąšoms, stimulatoriams ir apsaugos priemonėms purkšti.

VEJOS SĖJA

Sėja – tai vienas iš svarbiausių darbų įrengiant veją. Labai svarbu išsirinkti ne tik tinkamą žolių mišinį, bet ir tinkamą sėjos laiką, sėklų normą, įrankius, sėjos būdą.

Sakoma, kad vejas galima sėti nuo ankstyvo pavasario iki rudens, o kartais sėjama spalį–lapkritį prieš pat šalnas – pasėtos sėklos sudygsta kitais metais anksti pavasarį.

Sėklos sėjamos į paruoštą, išlygintą, suvuluotą dirvą. Sėjai būtina pasirinkti nevėjuotą dieną, ypač jei sėsitate rankomis. Paprastai nedideliuose plotuose vejos sėjamos rankomis, didesniuose naudojamos sėjamosios. Labai svarbu sėklas visame plote paskleisti kuo tolygiau. Prie sėjų sėklų mišinį būtina gerai išmaišyti. Sėklų norma priklauso nuo pasirinkto mišinio ir vejos tipo, paprastai 100 m² (1 arui) reikia 2,5–4 kg sėklų. Jei dirva prieš sėją nebuvo tręšiama, rekomenduojama sėjos metu išberti 45 g/m² trąšų. Sėklos ir trąšos įterpiamos 0,5–1,5 cm gylyje. Sėklos normą reikėtų padalyti į dvi dalis: vieną dalį sėti skersai, kitą – išilgai. Taip pat nedidelį sėklų kiekį reikėtų pasilikti nesudygusioms vejos vietoms atsėti.

Pasėtos sėklos įterpiamos į dirvą rombuotu arba tinkliniu volu, mažesniuose plotuose tai daroma naudojant grėblį. Normalu, kad dirvos paviršiuje lieka apie 10 proc. sėklų.

Pasėtas sėklas mulčiuojant, nebelieka pavojaus jų prarasti. Mulčias apsaugo jas nuo vėjo ir vandens erozijos. 100 m² (1 arui) prireiks 110–150 kg mulčio. Mažesniuose plotuose pasėtą veją rekomenduojama dengti agro plėvele, 50 m² (0,5 aro) prireiks 15 m ilgio ir 3,2 m pločio agro dangos. Šios priemonės ir darbai pagreitins sėklų sudygimą ir išsaugos dirvoje esančią drėgmę. Tiek mulčias, tiek agro danga apsaugos pasėlį nuo liūčių, galinčių sunaikinti visą darbą.

Sėjos sėkmę ir sėklų sudygimą lemia šie veiksniai:

- sėklų kokybė;
- dirvos temperatūra (sėklos pradeda dygti, kai dirvos temperatūra – 5–6 °C);
- drėgmė.

Drėgnoje įšilusioje dirvoje sėklos greitai sudygsta ir vejos nenustelbia piktžolės. Užsitęsęs sėklų dygimo laikas, suveši piktžolės. Jei taip atsitinka, paaugusias piktžoles reikia nupjauti. Pasėtos sėklos sudygus, kai dirvoje bus pakankamai drėgmės. Vienmetės piktžolės didesnio pavojaus vejai nekelti, o daugiametes reikėtų išrauti arba naikinti herbicidais. Piktžolės naikinamos praėjus 3–4 mėnesiams po sėjos. Naudojami herbicidai „Banvel 4S“ (10 ml į 10 l vandens 1–2 arų plotui), „Kemira MCPA“ (100 ml į 10 l vandens 3 arų plotui).

Vienodos ir tankios vejos galima tikėtis tik tuomet, kai pasėtoms sėkloms 14–18 dienų netrūks drėgmės. Esant nepakankamam drėgmės kiekiui, sėklos gali nedygti net keletą mėnesių, o sudygs tik tada, kai dirva bus drėgna. Kartais vien lietaus nepakanka, reikia pasirūpinti ir dirbtiniu laistymu. Papildomas laistymas būtinas, jei vejos sėjamos gegužės pabaigoje ir antroje vasaros pusėje, nes tuo metu ypač trūksta drėgmės. Jei nusprendėte įrengti veją būtent tada, laistyti reikės ne tik tol, kol sėklos sudygs, bet ir vėliau – kol augalai sutvirtės, nes jaunos varpinių žolių šaknys ypač neatsparios sausroms. Jei laistote naujai pasėtą veją, labai svarbu laistyti nedideliais vandens kiekiais ir nestipria srove.

Žolių sėklos sudygsta ne vienu metu – tai priklauso nuo rūšies.

	Dygimo trukmė, dienomis	Augimas sudygus
Pievinės miglės	13–21	lėtas
Raudonieji eraičinai	9–15	vidutinis
Aviniai eraičinai	12–16	lėtas arba vidutinis
Paprastosios smilgos	12–18	lėtas arba vidutinis
Daugiametės svidrės	7–12	labai greitas

Dėl skirtingo sėklų sudygimo laiko, trunkančio nuo 7 iki 21 dienos, pirmą savaitę atrodo, kad pasėlis labai retas. Todėl reikia kantriai laukti, kol sudygs visos žolių sėklų mišinyje esančios rūšys. Iki to laiko būtina rūpintis, kad dirvoje netrūktų drėgmės, taip pat patartina jauno žolyno nemindžioti.

Tik tinkamai įrengta ir prižiūrima veja išlieka dekoratyvi ilgą laiką. Kai naujai įrengta veja suformuoja žolyną, prasideda jos ilgalaikė priežiūra. Ji gali būti intensyvi, vidutinio intensyvumo ir ekstensyvi.

Intensyvios priežiūros reikia dekoratyviosioms ir sportinėms vejoms. Veja dažnai pjaunama, tręšiama, laistoma, vėdinama, naikinamos piktžolės, saugoma nuo ligų.

Vidutinio intensyvumo priežiūros reikia paprastoms, sodų ir parkų vejoms. Veja pjaunama rečiau, saikingai tręšiama, kiti priežiūros darbai atliekami tik esant būtinybei.

Ekstensyviai prižiūrimos specialios paskirties ir žydinčios vejos, per sezoną tokios vejos pjaunamos 1–2 kartus ir jokia kita priežiūra netaikoma.

KITI VEJOS ĮRENGIMO BŪDAI

Be tradicinio vejų įrengimo būdo yra ir kiti būdai ar vejų augimo vietos, kurioms reikalingos specialios vejų įrengimo technologijos.

- Dažnai veja įrengiama atnaujinant seną veją pievoje ar pūdyje. Yra keli vejų atnaujinimo būdai: dirva sukultivuojama ir, mechaniškai ar herbicidais sunaikinus ataugusias piktžoles, veja pasėjama iš naujo. Kitas būdas – velėninio sluoksnio pašalinimas, naudojant atvežtinį gruntą, naujo vejų pagrindo suformavimas ir vejų sėja. Trečias ir paprasčiausias būdas – vertikalusis velėnos supjaustymas (suraižymas) grėbliais ar frezomis, antžeminė sėja, mulčiavimas. Visais atvejais būtina veją kalkinti, tręšti ir laistyti.
- Nenorint laukti, kol veja išdygs ir sužaliuos, ją galima įrengti klojant vejines žolės velėną. Velėna užsakoma tuo besiverčiančiose įmonėse. Paprastai tai būna iki 1 m² gabalai, kurie ant paruošto paviršiaus suklojami šachmatine tvarka. Geros velėnos požymiai: išsivysčiusi šaknų sistema (daug baltų šaknelių); vienodas velėnos storis – 2,5–4 cm; humusinga ir trąši dirva, nelabai molinga ar smėlinga, be akmenų ir grumstų; nėra piktžolių; nėra kenkėjų ir ligų požymių; žolė nupjauta iki reikiamo aukščio; žolė tanki, vienodos spalvos, be dryžių. Velėna klojama kaip galima greičiau, kad nesusigadintų.

SPECIALŪS VEJOS APŽELDINIMO PROJEKTAI

Pasitaiko atvejai, kai veja sėjama tam tikrose vietose, kur reikia specifinės priežiūros ar vejų pagrindas yra specifinis.

Šlaitų ir pakelių apželdinimas. Įrengiant tokią veją, būtina atkreipti dėmesį į reljefo ypatumus, dirvožemio sudėtį ir struktūrą, šlaito nuolydžio kampą. Norint išvengti galimų bėdų dėl sausros ar liūčių, šlaitų gruntą būtina pagerinti ceolitais (2 kg/m²) ir armuoti geotekstile arba specialiu grunto klijuojamuoju sorbentu „Terakryl“. Atsižvelgiant į nuolydžio kampą, „Terakryl“ skiedžiamas vandeniu santykiu nuo 1:5 iki 1:20. Gautu darbinio tirpalu purškiamas šlaitų plotas, paruošus vejų pagrindą ir pamulčiavus po sėjos.

Kapų apželdinimas. Dirva gerinama gruntu, naudojant 1 dalį ceolitų ir 4 dalis durpinio komposto, papildomai įterpiama dolomitmilčių (50 g/m²). Tręšiama ilgai veikiančiomis (6 mėnesius) „Osmocote“ kompleksinėmis trąšomis (70 g/m²). Pageidautina naudoti metalinį tinklą (nuo kurmių) ir gruntoinį audinį (nuo piktžolių). Sėjami lėtai augančių, pavėsį ar atokaitą gerai pakenčiančių sėklų mišiniai (pvz. „Liliput“ – lėtai auga ir formuoja tankią velėną, „Shademaster“ – ūksmingoms vietoms)

Stogų apželdinimas. Iš ceolito ir keramzito suformuojamas drenažo sluoksnis (5–10 cm), iš durpinio komposto – grunto sluoksnis (5 cm), papildomai įterpiama dolomitmilčių 60 g/m². Tręšiama ilgai veikiančiomis (9–12 mėn.) „Osmocote“ kompleksinėmis trąšomis

Jeigu reikia laukti ilgiau, ji išdėliojama pavėsingoje vietoje ir nuolat drėkinama. Geriausias velėnos klojimo metas – ruduo, nors tinka ir kiti metų laikai. Prieš klojant velėną būtina gerai sudrėkinti paruoštą ir supurentą (1–3 cm) vejų pagrindą. Suklota velėna nestipriai sutrombuojama ir lėta patikrinamas velėnos lygis. Prireikus jis sureguliuojamas nuimant arba pridodant papildomai grunto. Velėnų kraštai užpilami substrato ar durpinio komposto mulčiu ir vejinių sėklų mišiniu, suvuluojama lygiu (70–100 kg) volu skersai ir išilgai išklotu ploto. Siekiant paskatinti velėnos prigijimą tikslinga tręšti greitai veikiančiomis trąšomis („Kristalon Yellow“ NPK 13–40–13) arba įsišaknijimo stimulatoriais („Agronomo patarimas“).

- Kitas pažangus vejų įrengimo būdas – purškiamoji sėja. Visos reikiamos sudedamosios dalys (celuliozinis mulčias, sėklos, trąšos, stimulatoriai ir sorbentai) išpurškiamos aukšto slėgio purškiamaisiais agregatais. Šis būdas labai tinka siekiant greitai apželdinti pūdyminius plotus, pakeles, šlaitus, dykvietes ar utilizuoti sąvartynus. Tačiau netinka dekoratyviosioms, parterinėms, golfo aikštynų ir kitoms panašios paskirties vejoms įrengti. Šiuo metu Lietuvoje šis būdas dar netaikomas.

mis – 100 g/m². Be hidroziolacinės plevėlės būtina naudoti plastamsinius korius ir Tera-krylą (1:5). Sėjami lėtai augančių atokaitą gerai pakenčiančių sėklų mišiniai („Sunshine“ atsparus saulėtoms vietoms ir sausoms dirvoms). Geriausia naudoti ritininę veją.

Įvažiujamųjų plotų apželdinimas. Dirva gerinama rupia (15 cm gylio) ir smulki (10 cm gylio) skalda bei gruntu naudojant 1 dalį ceolitų ir 2 dalis durpinio komposto (5–10 cm gylio), papildomai įterpiama dolomitmilčių (100 g/m²). Tręšiama ilgai veikiančiomis (9–12 mėnesių) „Osmocote“ kompleksinėmis trąšomis (70 g/m²). Papildomai sezono metu tręšiama kalcio ir kalio trąšomis (kalcio chloridu (30 g/m²), kalcio salietra (20 g/m²), kalio chloridu (30 g/m²). Būtina naudoti plastikinius ar betoninius korius. Sėjami greitai ataugančių ir mindymui atsparių sėklų mišiniai („Libero“ ypač atsparus mindymui vejinių sėklų mišinys)

Vejakraščių, tvorų pakraščių apželdinimas. Dirva gerinama įterpiant ceolitų (2 kg/m²) ir dolomitmilčių (50 g/m²). Būtinai drenažo sluoksnis iš skaldos ir žvyro. Tręšiama ilgai veikiančiomis (9–12 mėnesių) „Osmocote“ kompleksinėmis trąšomis (70 g/m²). Sėjama didesnė sėklos norma (40–50 g/m²).

VEJOS PRIEŽIŪRA

Tik tinkamai įrengta ir prižiūrima veja išlieka dekoratyvi ilgus metus. Kai naujai įrengta veja suformuoja žolyną, prasideda jos ilgalaikė priežiūra. Ši priežiūra gali būti intensyvi, vidutinio intensyvumo ir ekstensyvi. Intensyvi priežiūra taikoma dekoratyviosioms ir sportinėms vejoms. Veja dažnai pjaunama, tręšiama, laistoma, vėdinama, naikinamos piktžolės, saugoma nuo ligų. Vidutinio intensyvumo priežiūra taikoma paprastoms, sodų ir parkų vejoms. Veja pjaunama rečiau, saikingai tręšiama, kiti priežiūros darbai atliekami esant būtinybei. Ekstensyviai prižiūrimos specialios paskirties ir žydinčios vejės, per sezoną tokios vejės pjaunamos 1–2 kartus, jokia kita priežiūra netaikoma. Norint turėti gražią ir dekoratyviąją veją, jai reikia profilaktinės ir nuolatinės priežiūros. Vejės priežiūrą sudaro: sanitarinis valymas, vėdinimas, skarifikavimas, vertikalusis pjaustymas, kalkinimas, tręšimas, laistymas, pjovimas ir nupjautos žolės kompostavimas.

VEJOS PRIEŽIŪRA PAVASARĮ

Pavasarinė vejės priežiūra prasideda žiemos pabaigoje pradendant tirpti sniegui. Pirmiausia būtina tolygiai paskirstyti apsnigtos vejės sniego sluoksnį, neformuojant sancaupų ant vejės. Sniego krūvoms netolygiai tirpstant, gali atsirasti pelėsis. Dar labiau išdžiūvus dirvos viršutiniams sluoksniams, atliekamas pirminis sanitarinis vejės valymas virbaliniu vėduokliniu grėbliu. Vėduokliniai „Lux“ grėbliai atsparūs jėgos poveikiui ir naudojami lapams, šiukšlėms, šakoms bei kitokioms augalų liekanoms nuo žolės grębti. Grėblys – būtinas vejės įrengimo ir priežiūros įrankis. Netinkamai naudojamas jis gali visiškai sugadinti veją. Praktiškiausia turėti ne vieną, o kelis grėblius ar jų rinkinį. Lengvi ir itin patvarūs grėbliai padeda lyginti dirvą, efektyviai grębti žolę, veją ar lapus, pasiekti sunkiai prieinamas vietas tarp augalų ar po krūmais. Unikalus „Fiskars“ grėblių rinkinys, sudarytas iš koto ir keičiamų grėblių, – patikimas pagalbininkas siekiant tvarkingos ir prižiūrėtos vejės. Pavasarinio valymo metu nestipriai spaudžiant grėblį surenkami nukritę lapai, šakelės, nupjautos žolės stagarai ir šiaudai, pakeliama vejinė žolė ir piktžolės. Po sanitarinio valymo reikia pašalinti vejės veltnį. Žolynams senėjant, ypač intensyviai mindomiems, dirvos paviršius nusėda, jame pradeda kauptis organinių medžiagų, suprastėja dirvos vėdinimas (aeracija), todėl pablogėja drėgmės režimas, padidėja rūgštingumas, veisiasi samanės, pradeda nykti augalai, jų vietą užima piktžolės, vejinė žolė pradeda kupstuotis. Susidaro veltnis, kuris pašalinamas, jam pasiekus 2–2,5 cm, jį skarifikuojant, t. y. naudojant specialius grėblius ar įrenginius jis sugrębtomas ir surenkamas iš vejės. Po skarifikacijos būtina dirvą vėdinti. Vėdinimas padidina laidumą vandeniui ir mitybinėms medžiagoms, pagerina dujų apykaitą, todėl intensyviau formuojasi nauji žolių ūgliai, veja sutankėja, geriau auga šaknys ir suaktyvėja mikroorganizmų veikla. Nedideli vejės plotai vėdinami sodo šakėmis (200 dūrių 1 m² 10 cm gyliu ir 10–15 cm intervalais), specialiomis vėdinimo šlepetėmis, mechaniniais ar mechanizuotais aeratoriais. Po vėdinimo vejinė žolė kalkinama dolomitmilčiais (200 g/m² kas trejus metus arba po 50 g/m² kasmet), tręšiama kompleksinėmis (N₂P₁K₁, N₂P₁K_{1,5}, N₁P₁K₁) vejų trąšomis (30 g/m²), mulčiuojama ir voluojama.

Melioracinės medžiagos ir trąšos barstomos rankomis. Norint užtikrinti tolygų trąšų paskirstymą, trąšas reikėtų paskleisti rankiniais ar ratiniais trąšų barstytuvais. Iš pradžių tręšiama po dvi juostas nuo vejos kraštų, ir tik tada einant zigzagais ir, perdengiant patręšto ploto kraštą, tręšiama visa veja. Vejinė žolė tręšiama sausa. Veja atgaivinama purškiant stimulatoriais (universalūs stimulatoriai „Agronomo patarimas“ ar „Agronom Effect“ – 3 kapsulės į 10 l vandens 100 m² plotui);

mikroelementinėmis trąšomis (30 ml į 10 l vandens 150 m² plotui). Veja profilaktiškai saugoma nuo ligų (pelėsio, miltligės) purškiant boro rūgštimi, vario sulfatu (25 g į 10 l vandens 150 m² plotui) arba fungicidais. Vėjoms mulčiuoti naudojamas smėlio, durpių (jų substratų) ir durpių komposto, juodžemio arba sapropelio mišinys. Mulčias išlygina nedidelius nelygumus, skatina šaknijimąsi, uždengia dėl nusėdusios dirvos apnuogintas šaknis, padidina humusingą dirvos sluoksnį, poringumą ir laidumą. Dėl mulčiavimo rečiau susidaro veltinis. Atsižvelgiant į dirvožemio struktūrą, paruošiamas ir išsijojamas reikiamų proporcijų mulčias: molingoms dirvoms – 1 dalis durpių, 2 dalys derlingos žemės, 4 dalys smėlio, priemolio dirvožemiui – 1 dalis durpių, 4 dalys derlingos žemės, 2 dalys smėlio ir priemolio dirvoms – 2 dalys durpių, 4 dalys derlingos žemės, 1 dalis smėlio. Mulčiavimo norma – 1,5–2 kg/m². Mulčias tolygiai paskleidžiamas vėduokline grėbliu arba šluota. Pamulčiavus veja suvuluojama lygiu (70–100 kg) volu.

Pavasarinis volavimas sutankina veją, tolygiau paskirstomos dirvos gerinimo priemonės, užlyginamos aeracinės dirvožemio skylės. Pavasarį paprastai drėgmės pakanka, todėl laistyti pradama tik tuo atveju, jei gegužės antra pusė labai karšta. Pirmą kartą pavasarį žolė pjaunama, kai yra 10–12 cm aukščio (pjaunama tik 2 cm žolės viršūnių). Dėl Lietuvos agroklimatinių sąlygų kovą veja nepjaunama, o balandį pjaunama 1–2 kartus (jeigu pavasaris ankstyvas ir šiltas), gegužę – 2–3 kartus palengva mažinant pjovimo aukštį iki va-

saros lygio. Optimalus pavasario dekoratyviosios ir sportinės vejų pjovimo aukštis – 4 cm, kitų vejų – 6 cm. Po pirmųjų pjovimų išskyla nupjautos žolės utilizavimo problema. Kadangi tokią žolę išmesti į sąvartynus tampa vis sunkiau, reikia pradėti ją kompostuoti arba naudoti kaip mulčią kitiems sodo augalams. Žolė kompostuojama specialiuose konteineriuose ją sluoksniojant su durpėmis ir kitomis, daug celiuliozės turinčiomis medžiagomis (smulkintomis šakomis, šiaudais, šienų, pjuvenomis, žievėmis). Kompostavimą paspartina komposteriai – bakteriniai arba mineraliniai preparatai, greitinantys organinių liekanų mineralizaciją.

VEJOS PRIEŽIŪRA VASARĄ

Vejos priežiūra vasarą reikia daug dėmesio, nes dėl gerų augimo sąlygų sparčiai auga žolė ir ją reikia dažnai pjauti (prestižines ir sportines vejas 1–2 kartus per savaitę, kitas vejas 1–2 kartus į mėnesį), pradedant trūkti drėgmės reikia dažnai laistyti (1–2 kartus per savaitę), taip pat pradeda dygti vejos dekoratyvumą gadinančios piktžolės. Vejos pjovimą vasarą lemia vejos rūšis ir oro sąlygos. Optimalus vasaros dekoratyviosios ir sportinės vejų žolės pjovimo aukštis – 3 cm, kitų vejų – 4 cm. Esant sausrui, vasarą pjovimo aukštį būtina padidinti: dekoratyviosios ir sportinės vejų – iki 4 cm, kitų vejų – iki 5 cm. Pjauti žemiau 3 cm – pavojinga, nes vejinė žolė gali išdegti. Auginti veją, aukštesnę kaip 6 cm, taip pat nenaudinga, nes sudaromos geros sąlygos plačialapėms piktžolėms plisti, kurios, esant tokiam aukščiui, pradeda stelbti siauralapės vejines žoles. Dažnas vejos pjovimas nėra žalingas. Intensyviai pjaunant, antžeminės žolių dalys pradeda intensyviau krūmytis, pagausėja stiebų ir lapų, veja sutankėja. Intensyvią pjovimą reikėtų pristabdyti ar visai nutraukti tik esant ilgalaikiai sausrui. Lietuvos agroklimatinėmis sąlygomis rekomenduojamas nupjauta žolę surinkti. Ją būtina surinkti vejapjovės žolės rinktuvu arba išgrėbstyti grėbliu ir kompostuoti. Mulčiavimas pjautine žole esant sausrui gal ir padeda, bet kitu metu jis tik trukdo. Jeigu vasarą užtikrinamas pakankamas laistymas, veją galima pjauti įprastu režimu.

Veja pjaunama vejapjovėmis ir žoliapjovėmis. Pagal pjovimo pobūdį vejapjovės gali būti rotorinės su ratukais (pjauna kaip dalgis), rotorinės su oro pagalve arba cilindrinės (kerpa kaip žirkklės). Pagal energijos šaltinį vejapjovės yra rankinės (stumiamos rankomis), elektrinės (energija tiekama elektros laidu iki 60 m ilgio), akumuliatorinės ir varomos benzinu. Pagal judėjimo pobūdį vejapjovės yra stumiamosios (stumia pjovėjas), savaeigės (juda pačios) ir vejiniai traktoriai. Vejapjovės pasirinkimas priklauso nuo vejos ploto, tipo, reljefo, lėšų ir vejos funkcinės (naudojimo) paskirties. Renkantis vejapjovę, privalu atkreipti dėmesį į šiuos pagrindinius parametrus: pjovimo pobūdį, pjovimo plotį (nuo 30 cm iki 75 cm), energijos šaltinį ir jo galią, judėjimo pobūdį, pjovimo aukščio reguliavimą (individualus ar centralizuotas, koks pjovimo lygių skaičius), vejapjovės manevringumą, korpuso ir kitų detalių medžiaginę sudėtį, ergonomiką ir ekonomiškumą, papildomus priedus nupjautai žolei surinkti, mulčiuoti, vėdinti, skarifikuoti, voluoti, kaina ir servisą. Žoliapjovės (trimeriai) būna elektrinės ir varomos benzinu. Pagal galvutės rūšį (valas, diskas ar peiliai) jomis galima apdoroti sunkiai vejapjovėms pasiekiamas vejos vietas (vejakraščius, šlaitus, vietas aplink medžius ir klombas), pjauti aukštą žolę, atžalas, krūmus ir jaunos medelius.

Pagrindiniai vejos pjovimo principai: veją reikia pjauti dažnai, bet ne per žemai. Pjaunant žolę, ji neturėtų iš karto netekti daugiau kaip 1/3 lapų paviršiaus. Per sezoną dekoratyviosios ir sportinės vejos pjaunamos 20–30 kartų, kitos vejos 2–12 kartų. Reikia stengtis, kad nupjautos žolės aukštis būtų vienodas visą sezoną.

Veja pjaunama tada, kai ir žolė, ir viršutinis dirvos paviršius yra sausi. Prieš pjaunant būtina išrinkti akmenis, šakas, sugrėbstyti lapus ir nupjautą žolę, sulyginti kumpstus, pašalinti laistymo žarnas ir kitus daiktus. Nupjovus žolę, ją būtina palaistyti. Kiekvieną kartą pjaunant reikia keisti pjovimo kryptį, kad nebūtų palikta rėžių.

Vasarą, sparčiau besivystant antžemei daliai, šaknys pradeda silpnėti, todėl reikia nepamiršti reguliariai tręšti ir laistyti. Vasarą vejos tręšiamos atsižvelgiant į vejos ar trąšų tipą – 1–4 kartus. Dekoratyviosios vejos tręšiamos dažniau, kitos – rečiau. Vasarą tręšti geriausiai tinka azotinės trąšos: kalcio amonio salietra, amonio salietra 20–30 g/m² 2–4 kartus, kompleksinės trąšos (N₂P₁K₁, N₂P₁K_{1,5}, N₁P₁K₁) 20 g 1–2 kartus, ilgai veikiančios kompleksinės trąšos (N₂P₁K₁) 30 g/m² vieną kartą. Sausringą vasarą arba pranašaujant šalnas būtina papildomai tręšti fosforo trąšomis: „Kristalon Yellow“, monokalio fosfatu (30 g į 10 l vandens 100 m² plotui). Lietingą vasarą arba pavėsingus vejos plotus būtina papildomai tręšti kalio trąšomis: kalio salietra, kalio sulfatu, monokalio fosfatu (30 g į 10 l vandens 100 m² plotui). Vėjinės žolės spalvai sodrinti ir dekoratyvumui didinti būtina papildomai tręšti magnio ir geležies trąšomis: „Žalsta“ magnio sulfatu, „Žalsta“ magnio nitratu, „Substral“ geležies chelatu (30–50 g į 10 l vandens 1–2 arų plotui). Intensyviai mindžiojamas ir sportines vejas būtina tręšti kalcio trąšomis: „Žalsta“ Nitraboru (30 g/m²), „Agronom“ kalcio salietra (30 g į 10 l vandens 100 m² plotui). Svarbu, kad biriomis trąšomis būtų tręšiama prieš lietu, kai vejinė žolė sausa. Jeigu patyrę neliho kelias dienas, būtina palaistyti. Skystos ir vandenyje tirpinamos trąšos purškiamos anksti ryte, vakare arba apsiniaukusią dieną, kai oro temperatūra ne didesnė kaip +20 °C. Vejos dekoratyvumui didinti galima naudoti ir stimulatorius (universalūs stimulatoriai „Agronomo patarimas“ ar „Agronom Effect“ – 3 kapsulės į 10 l vandens 100 m² plotui).

Vasarą dėl aukštų oro temperatūrų dažnai pradeda trūkti drėgmės, todėl sumažėja ir susisuka žolių lapai, suletėja augimas, augalai paruduoja, apmiršta. Laistyti reikia pradėti tada, kai išdžiūvusios dirvos gylis – 10–12 cm, veja praranda sodrią žalų spalvą ir nustoja augti žolės. Atsižvelgiant į dirvožemio struktūrą, 1 m² vejos plotui reikia išlaistyti 20–50 l vandens. Laistoma tol, kol veja permirks 15–20 cm. Optimalus laikas laistyti – anksti ryte ir vakare, debesuotą dieną. Vidutiniškai veja vasarą laistoma kartą per 7–10 dienų. Esant sausrui – du kartus per savaitę. Vandens šaltiniai – tai kritulių, grūntinis, vandens telkinių ir laistymo sistemų vanduo. Vejos gali būti drėkinamos natūraliai (tik kritulių vanduo) arba dirbtinai (įrengiant drėkinimo sistemas). Drėkinimo sistemos gali būti kilnojamosios (laistytuvai, žarnos su purkštukais ir lietintuvais) ir stacionarios (požeminės automatinės laistymo sistemos). Paprasčiausias būdas drėkinti – laistyti veją laistytuvu. Tačiau jis tinka tik nedideliams vejos plotams (iki 0,5 aro), nes reikia daug fizinių pastangų. Kitas būdas – vejos laistymas drėkinimo žarna (7–15 m).

Vanduo laistomas pro žarnoje padarytas angas. Dar vienas būdas – vejos laistymas su žarnomis ir paprastais ar pistoletiniais purkštukais. Iš antgalių, jungių, žarnų, žarnų karučio ir purkštuko padaryta paprasčiausia laistymo sistema leidžia pasiekti atokiausius vejos kampus, yra mobili ir perkeliama. Blogai tik tai, kad laistant žarną tenka ilgai laikyti rankose ir veja laistoma netolygiai. Tokių laistymo sistemų vandens šaltinis paprastai būna vandentiekio, iš šulinių ar vandens telkinių paduodamas vanduo.

Kita, patogesnė, laistymo sistema – kai vietoj purkštukų naudojami lietintuvai, t. y. ant žemės pastatomi purkštukai. Lietintuvų rūšis parenkama pagal vejos plotą ir formą. Stacionarus lietintuvas laisto veją vienodu apskritimo formos fakelu (10 m), rotorinis lietintuvas laisto reguliuojamu apskritimo formos fakelu (9–12 m), svyruojamasis lietintuvas laisto stačiakampio formos fakelu (12–18 m). Juo galima nustatyti vienkryptį laistymą, labai padedantį laistant arti namo sienų. Pulsuojamasis lietintuvas laisto srove, kuri pulsuodama apsisuka ratu. Jis tinka dideliems vejos plotams laistyti (20–30 m). Specializuotas lietintuvas laisto 6–8 laistymo fakelo formomis (iki 10 m), nuo apskritimo iki srovės. Jis labai tinka nedideliems plotams ir sunkiai prieinamoms vietoms laistyti. Visi lietintuvai vejoje fiksuojami juos įsmeigiant arba ant lengvai slystančio

veltinis, todėl dirva sunkiau kvėpuoja ir įsisavina vandenį. Tuomet tikslinga vejos velėną supjaustyti specialiais peiliais. Šis vertikalusis pjaustymas ne tik vėdina dirvą, bet ir stimuliuoja šaknų sistemos formavimąsi.

VEJOS PRIEŽIŪRA RUDENĮ

Vejos priežiūra rudenį – tai vejos paruošimas žiemoti. Dėl padidėjusio kritulių kiekio veja drėkinama ir pjaunama vis rečiau. Lapkritį pjaunama paskutinį kartą. Žiemoti paliekama dekoratyvioji ir sportinė vejos turi būti 4 cm aukščio, kitos vejos – 5 cm aukščio. Žemesnė veja gali iššalti, aukštesnė – iššusti. Rudenį veją reikia kalkinti dolomitmilčiais (100 g/m²), tręšti tik sudėtinėmis fosforo ir kalio trąšomis, „Žalsta“ PK 11–26 ar „Žalsta“ PK 14–15 (30 g/m²) arba kompleksinėmis trąšomis su nedideliu azoto kiekiu (iki 5 proc.) – „Žalsta“ NPK 5–21–36, „Žalsta“ NPK 5–15–30, „Multivit“ NPK 4–6–14“, „Kemira“ NPK 3–7–15 (20 g/m²). Profilaktinei apsaugai nuo pelėsio veją reikia nupurkšti boro rūgštimi ar vario sulfatu (25 g į 10 l vandens 150 m² plotui). Kad veja gerai peržiemotų ir neiššaltų, reikėtų kuo mažiau judinti vejos šaknis, todėl veltinį geriau šalinti anksti pavasarį. Lapkritį, kol dar nepasirodė sniegas, būtina atlikti paskutinį sanitarinį valymą išgrėbiant nukritusius lapus, nupjautą žolę, šakas ir kitas liekanas.

VEJOS PRIEŽIŪROS PROBLEAMOS IR JŲ SPRENDIMO BŪDAI

Net ir gerai prižiūrint veją, anksčiau ar vėliau iškyla vejos dekoratyvumo problemų, kurias reikia spręsti iš karto, nes kitaip jas išspręsti bus dar sudėtingiau. Vejose problemų atsiranda dėl žaladarių poveikio, prastai paruošto vejos pagrindo, netinkamos priežiūros ar eksploatacijos.

VEJOS PAGRINDO ĮRENGIMO KLAIDOS

Vejos problemos dėl prastai įrengto pagrindo: įdubų atsiradimas, greitas vejos plėtimasis, vejos kraštų nelygumų atsiradimas, šlaitinių vejų nuošliaužos, dirvožemio trūkinėjimas, atskirų vejos plotų užmirkimas, šalia vejos augančių krūmų ir medžių atžalų augimas, medžių šaknų paviršinis išsikerojimas.

Vejoje atsiradusias nedideles įdubas reikia užberti smėlio ir grunto (durpinio komposto, substrato) mišiniu, o užlyginus sutankinti. Jeigu įdubos didelės, atsargiai kastuvu nukelkite viršutinį velėnos sluoksnį, į duobę priberkite grunto, jį sutankinkite ir velėną grąžinkite į vietą. Atsiradusius kauburius taisykite taip pat, tik žemės perteklių reikia nuimti. Taisytų vietų velėnos plyšius užberkite gruntu, privoluokite ir palaistykite. Jeigu nenorite, kad veja greitai plėstųsi, pvz., ant greta augančių augalų, reikia dažniau ir kruopščiau karpyti jos kraštus arba įrėminti vejakraščiais.

Laikui bėgant vejos kraštuose atsiranda nelygumų. Jie taisomi taip: kvadratu išpjauamas pažeistas vejos kraštas, jis apsakamas ir paklojamas vėl į tą pačią vietą. Atsiradę plyšiai užberiami gruntu, jeigu reikia, pasėjama veja, privoluojama ir palaistoma. Šlaitų nuošliaužos taisomos armuojant geotekstile ir (arba) naudojant grunto lipinamąjį sorbentą „Terakryl“, kuris skiedžiamas santykiu 1:5. Sutvirtintas šlaitas mulčiuojamas, privoluojamas ir apšėjamas iš naujo.

VEJOS PRIEŽIŪROS PROBLEAMOS

Vejos problemos dėl priežiūros klaidų: samanų, dumblių, kerpių atsiradimas, vejos išretėjimas ir išnykimas, vejos parudavimas, vejinės žolės spalvos blyškumas, nevienodos vejų žolės spalvos juostų, rėžių atsiradimas.

Samanų, kerpių ir dumblių atsiranda pavėsingose, užmirkusiose, rūgščiose dirvose, per trumpai kerpamose, azotu netręšiamose, nupjauta žole mulčiuojamose, nevėdinamose, neskarifikuojamose vejose. Pašalinus šiuos priežiūros trūkumus, sudaromos sąlygos samanos išnykti arba neatsirasti. Norint greitai naikinti samanas, reikia naudoti specialias azotines trąšas su geležimi: samanų naikiklius „Substral“ (35 g/m²), „Osmocote“ (40 g/m²) ir „Multivit“ (50 g/m²); kompleksines samanotų vejų trąšas su šarmine reakcija (pH > 9) „Kemira NPK 10–8–21“ (25 g/m²). Parudavusios samanos išgrėbiamos, veja kalkinama dolomitmilčiais (200 g/m²), jeigu reikia, atsėjami išretėję plotai.

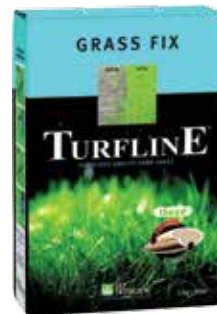
Veja išretėja arba išnyksta dėl įvairių priežasčių (per maža sėjos norma, prastai įrengtas drenažas, drėgmės trūkumas, nederlingas dirvožemis, netinkamas pjovimas), todėl, taip atsitikus, būtina ją atsėti. Atsėjami plotai suraižomi rėžtukiniais grėbliais, pasėjamas atsėjimui tinkamas „Grass Fix New“, vejos sėklų mišinys, mulčiuojama, voluojama ir laistoma. Vejos ruduoti gali dėl ligų, kai nepakanka drėgmės, kai nesugrėbstoma nupjauta

Vejos plotai užmirksta dėl prastai įrengto drenažo, reljefo ir vejos sklypo ypatumų, dėl dirvoje pasislėpusių stambių statybinių atliekų arba dėl sunkios molingos dirvos, esančios arti paviršiaus. Užmirkusiose vietose atsargiai nukeliama velėna ir dirvožemis iki 60 cm pagerinamas smėlio, žvyro, keramzito ir ceolity mišiniu. Prireikus pašalinamos statybinės atliekos. Atgal grąžinta velėna mulčiuojama ir privoluojama. Išdygusios atžalos atsargiai nukėlus velėną iškertamos. Velėna grąžinama atgal, privoluojama ir palaistoma. Pasitaiko, kad šalia vejos augančių medžių šaknys išlenda į paviršius, taip trukdydamos ją pjauti. Jeigu šaknų negalima pašalinti nukertant, tada jas reikia apipilti gruntu ir užsėti žole arba aplink medį įrengti mulčio oazę.

žolė, kai žolė nudeginama trąšomis, augalų apsaugos priemonėmis ar papildoma naftos produktais. Atidžiau ir nuosekliau prižiūrint veją, galima išvengti žolės rudavimo problemų. Vejos žolei sparčiau atnaujinti naudojami stimulatoriai (universalūs stimulatoriai „Agronomo patarimas“ ir „Agronom Eeffect“ – 3 kapsulės į 10 l vandens 100 m² plotui). Veja gražiai atrodo, kai yra sodriai žalia. Vejos spalvą galima pagyvinti nuolat laistant, tręšiant azotinėmis ir chlorofilo sintezėje dalyvaujančiomis trąšomis – magniu ir geležimi. Spalvai atstatyti tinka „Žalsta“ karbamidas, „Agronom“ kalcio salietra, „Žalsta“ magnio nitratas, „Žalsta“ magnio sulfatas, „Substral“ geležies chelatas (30 g į 10 l vandens 150 m² plotui).

Nevienoda vejos velėnos spalva atsiranda tada, kai netinkamai naudojami trąšų barstytuvai (netolygiai tręšiama) arba tręšiama kompleksinių trąšų mišiniais. Veją, ypač dekoratyviąją, būtina tręšti tik granuliuotomis trąšomis, kai visi NPK elementai yra vienoje granulėje. Juostuota veja taisoma naudojant azotines trąšas: kalcio amonio salietrą, amonio salietrą, kalcio salietrą (30 g į 10 l vandens 100 m² plotui). Rėžių vejose atsiranda netinkamai pjaunant. Kiekvieną kartą pjaunant veją būtina pakeisti vejapjovės judėjimo kryptį, t. y. ji turi būti statmena ankstesnei kryptiai. Tinkamai veja pjaunama tada, kai pjauti pradeda nuo kraštų, apeinant juo du tris kartus ir tik tada einant zigzagai nepjaunamas visas sklypas.

VEJOS ŽALADARIAI

Vejos problemos dėl žaladarių – piktžolių, grybų, kurmių, vabzdžių, ligų sukėlėjų, naminių gyvūnų – veiklos.

Visos vejinės žolės yra daugiametės siauralapės žolės. Visos plačialapės ir kai kurios siauralapės, įšaugančios į kupstus, (pvz., varpučiai), žolės dako vejos vaizdą ir jas būtina naikinti. Piktžolių vejose atsiranda, kai jų sėklas užneša vėjas, paukščiai, žmonės, kai piktžolių sėklos ir vegetatyvinės dalys patenka kartu su atvežtiniu gruntu, kai atmetinai ir skubotai paruošiamas vejos pagrindas. Piktžolės naikinti būtina, nes jos konkuruoja su vejinėmis žolėmis jas nustelbdamos, imdamos iš dirvos drėgmę ir mitybines medžiagas. Dėl piktžolių veja atrodo labai nedekoratyvi. Kova su piktžolėmis prasideda pirmame vejos įrengimo etape, t. y. prieš žemės lyginimo darbus jos pašalinamos kultivatoriais ir frezomis arba (o tai daug efektyviau) naikinamos visuotinai veikiančiais glifosatiniais herbicidais („Glifosu“, „Uraganu“, „Raundapu“).

Kitas kovos etapas – dirvos paruošimas sėjai, kai likus kelioms savaitėms iki vejos sėjos pakartotinai naudojami herbicidai („Glifosas“, „Uraganas“, „Raundapas“) ar mechaninės naikinimo priemonės. Tolesniuose vejos priežiūros etapuose atliekami darbai padeda stabdyti piktžolių plitimą: reguliarus ir reikiamo aukščio pjovimas, laistymas esant sausrui, periodinis sanitarinis vejos valymas, reikiamas tręšimas, tinkamu metu atliekama kova su ligomis ir kenkėjais. Vienmetės piktžolės vejoje, ypatingai jaunoje, naikinamos reguliariai pjaunant ir neleidžiant subrandinti sėklų. Pavienes daugiameses piktžoles vejoje galima naikinti jas pašalinant mechaniškai, pvz., su „Lux“ šakny ar „Fiskars“ kiaulpienių šalintuvais. Chemiškai piktžolės naikinamos visuotinai veikiančiais herbicidais („Raundapu“, „Glifosu“, „Uraganu“), kurie skiedžiami vandeniu santykiu 1:4. Gautu tirpalu pavienes piktžolės aptepamos teptuku. Piktžolėms, ypač plačialapėms, išplitus, jos naikinamos selektyviais herbicidais: „Banvelu“ (20 ml į 5 l vandens 100 m² plotui); „Starane“ (20 ml į 10 l vandens 200 m² plotui); „Kemira MCPA“ (50 ml į 10 l vandens 200 m² plotui).

Siekiant herbicidus purkšti tinkamai ir kokybiškai, reikia naudoti gerus purkštuvus. Atsižvelgiant į vejos dydį, parenkamas tam tikros talpos purkštuvus. Purkštuvai „Uniflex“ – geriausias kainos ir kokybės santykis. Patogių 7 l, 12 l ir 16 l talpų purkštuvai su lengvai reguliuojamu antgaliu, srovės fako fiksiatoriumi, metalizuota pompa, teleskopine purškimo žarna ir kitais priedais puikiai tiks skystiems agrocheminiams produktams purkšti.

Vejoje išplitę grybai naikinami vėdinant, smėliuojant, kalkinant, purškiant vario ar geležies sulfatu (30 g į 5 l vandens 100 m² plotui). Daug žalos vejomis pridaro kurmiai. Jie aktyvūs visus metus, o daugiausia laiko praleidžia po žeme rausdami urvus. Urvai būna paviršiniai ir giluminiai. Paviršinius urvus 1–5 cm gylyje kurmiai dažniausiai rausia pavasarį ir vasarą. Giluminius urvus rausia 5–25 cm gylyje. Rausdami giluminius urvus, kurmiai išstumia žemę į paviršių. Taip susidaro veją gadinantys kurmiarausiai. Tačiau šie gyvūnai vienišiai ir užima apibrėžtą teritoriją, taigi didelis kurmiarausių skaičius gali suklaidinti, sprendžiant apie kurmių populiaciją. Net esant geriausioms sąlygoms, t. y. pakankamai maisto, 1 ha gyvena ne daugiau kaip aštuoni kurmiai. Yra duomenų, kad suaugę patinai gyvena apie 6 000 m² plote, o patelės –

2 000 m². Kurmiai minta tik gyvūniniu maistu, kurio pagrindą sudaro sliekai ir vabzdžiai. Su kurmiais vejoje kovojama įrengiant vejakraščius (40–60 cm gylio), po vejomis paklojant metalinį tinklą, baidant garsu ir aitriais kvapais, gaudant spąstais, naikinant fumigacinėmis šaškėmis „Klimat“ ar nuodingais jaukais „Krotoboj“. Žalą vejomis daro ir žemės vabzdžiai (kurkliai, grambuoliai, skruzdėlės), sliekai, kitų vabzdžių lervos. Kurkliai ir grambuoliai naikinami insekticidu „Medvetoks“, skruzdėlės – „Muravjin“. Visus kenkėjus vejoje galima naikinti birželį profilaktiškai nupurškiant (palaistant) insekticidų „Super Fas“ (10 g į 10 l vandens 100 m² plotui).

Kartais dėl nepakankamos ar netinkamos priežiūros veją puola ligos (fuzariozė, miltligė, dryžligė, rūdys). Nuo ligų apsisaugoti galima profilaktiškai purškiant fungicidais: „Infito“ (40 ml į 10 l vandens 250 m² plotui), „Previkūru“ (40 ml į 10 l vandens 100 m² plotui). Pirmą kartą purškama anksti pavasarį, antrą kartą – birželį kartu su insekticidais. Vejomis kenkia ir naminių gyvūnų (šunų, kačių) šlapimas bei ekskrementai, nes gali išdegti atskiri vejos ploteliai. Naminiai gyvūnai baidomi aitriomis medžiagomis, specialiais repelentais ar ultragarso generatoriais.

VEJINIŲ ŽOLIŲ SĖKLŲ MIŠINIAI VEJOMS

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „GOLFMASTER“

Išskirtinis ir prabangus mišinys teritorijoms prie namų, reprezentacinėms vietoms ir golfo aikštynams apželdinti. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys išsiskiria lėtu augimu, dekoratyvumu, ilgamažiškimu. Pasėję šį mišinį pajusite, ką reiškia aukščiausios kokybės veja! Labai tankus, nereikia dažnai pjauti. Patrauklios tamsiai žalios spalvos.

Pakuotė 1,0 kg / 10,0 kg

Mišinio sudėtis

10% daugiametės svidrės MARGARITA/PONDEROSA Lolium perenne
5% daugiametės svidrės JESSICA Lolium perenne
10% raudonieji trumpašakniastiebiniai eraičiai GREENLIGHT Festuca rubra
10% raudonieji trumpašakniastiebiniai eraičiai ROSITA Festuca rubra
15% raudonieji kuokštiniai eraičiai BELLEAIRE/WALDORF Festuca rubra
15% raudonieji kuokštiniai eraičiai ROSSIGNOL/DARWIN Festuca rubra
15% pievinės miglės PLATINI/PANDURO Poa pratensis
15% pievinės miglės CONNI/MIRACLE Poa pratensis
5% baltosios smilgos KROMI Agrostis stolonifera

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „SHADEMASTER“

Geriausias mišinys parkams, sodams ir ūksmingoms vietoms apželdinti. Labai puošnus. Mišinio sudėtyje esančios žolių rūšys gali augti pavėsyje, smėlėtose ir sausose vietose. Suformuojama tanki, graži veja. Mišinys išlieka tamsiai žalios spalvos, net kai mažai laistoma ar tręšiama.

Pakuotė 1,0 kg / 10,0 kg

Mišinio sudėtis

10% daugiametės svidrės MARGARITA/PONDEROSA Lolium perenne
10% daugiametės svidrės JESSICA Lolium perenne
15% raudonieji eraičiai trumpašakniastiebiniai GREENLIGHT Festuca rubra
15% raudonieji eraičiai trumpašakniastiebiniai ROSITA Festuca rubra
15% raudonieji kuokštiniai eraičiai BELLEAIRE/WALDORF Festuca rubra
15% raudonieji kuokštiniai eraičiai ROSSIGNOL/DARWIN Festuca rubra
10% pievinės miglės PLATINI/PANDURO Poa pratensis
10% pievinės miglės CONNI/MIRACLE Poa pratensis

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „SPORTMASTER“

Nuostabus mišinys profesionaliems sporto aikštynams apželdinti. Specialistai renkaši kokybę! Veja atspari mindymui, išmindžius atsigauna itin lengvai. Mišinys tinka ne tik aktyvaus poilsio vietoms, bet ir parterio vejoms suformuoti.

Pakuotė 1,0 kg / 10,0 kg

Mišinio sudėtis

15% daugiametės svidrės MARGARITA/PONDEROSA Lolium perenne
10% daugiametės svidrės JESSICA Lolium perenne
15% raudonieji eraičiai kuokštiniai BELLEAIRE/WALDORF Festuca rubra
10% raudonieji eraičiai kuokštiniai ROSSIGNOL/DARWI Festuca rubra
25% pievinės miglės PLATINI/PANDURO Poa pratensis
25% pievinės miglės CONNI/MIRACLE Poa pratensis

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „ORNAMENTAL“

Kokybiškas mišinys, sudarytas iš smulkialapių žolių rūšių, suformuojančių tankų ir žemą kilimą. Veja puikiai auga ir saulėtose vietose, ir pavėsyje. Dėl šakniastiebių augimo gerai atsinaujina išmindyti plotai ar pažeista velėna.

Pakuotė 1,0 kg / 7,5 kg / 10,0 kg / 20,0 kg

Mišinio sudėtis

20% daugiametės svidrės ESQUIRE/MONDIAL/PONDEROSA Lolium perenne
45% raudonieji eraičiniai šakniastiebiniai DIEGO/MYSTIC/MAXIMA Festuca rubra
15% raudonieji kuokštinis eraičiniai CASANOVA/JULISKA Festuca rubra
15% pievinės miglės COMPACT/EVORA Poa pratensis
5% raudonieji aviniai eraičiniai RIDU/BORNITO/TRIANA/NORDIC Festuca ovina

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „SPORT“

Šis kokybiškas mišinys sudarytas iš mindymui atsparių smulkialapių žolių rūšių, suformuojančių tankų ir žemą kilimą. Veja puikiai auga ir saulėtose vietose, ir pavėsyje. Dėl šakniastiebių augimo, išmindyta veja greitai atsigauna.

Pakuotė 1,0 kg / 20,0 kg / 7,5 kg

Mišinio sudėtis

20% daugiametės svidrės ESQUIRE/MONDIAL/PONDEROSA Lolium perenne
35% raudonieji kuokštinis eraičiniai CASANOVA/JULISKA Festuca rubra
40% pievinės miglės COMPACT/EVORA Poa pratensis
5% raudonieji aviniai eraičiniai RIDU/BORNITO/TRIANA/NORDIC Festuca ovina

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „GRASS FIX NEW“

Naudojant unikalią technologiją „iSeed“, kiekviena sėkla padengiama svarbiomis trąšomis ir mineralais. Ši technologija paspartina dygimą ir sumažina išlaidas, nes kiekviena sėkla iš karto aprūpinama reikiamomis trąšomis, nebereikia papildomai tręšti azotu. Visos sėklos sunkesnės nei įprasta, todėl užtikrinamas optimalus sąlytis su žeme.

Pakuotė 1,0 kg / 7,5 kg

Mišinio sudėtis

10% raudonieji eraičiniai šakniastiebiniai DIEGO/MAXIMA 1/MYSTIC Festuca rubra
10% pievinės miglės COMPACT/EVORA Poa pratensis
30% daugiametės svidrės ESQUIRE/MONDIAL/PONDEROSA Lolium perenne
50% trąšos

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „SHADOW“

Šis kokybiškas mišinys sudarytas iš smulkialapių žolių rūšių, suformuojančių tankų ir pavėsyje galintį augti žolės kilimą. Veja itin gerai auga ūksmingose vietose, pavyzdžiui, soduose ar parkuose. Jos nereikia dažnai laistyti ar tręšti, todėl ji puikiai išlaiko ekologinę pusiausvyrą.

Pakuotė 1,0 kg / 7,5 kg / 20,0 kg

Mišinio sudėtis

25% raudonieji eraičiniai trumpašakniastiebiniai HELENA/DAVSON Festuca rubra
40% raudonieji eraičiniai šakniastiebiniai DIEGO/MYSTIC/MAXIMA Festuca rubra
10% raudonieji aviniai eraičiniai RIDU/TRIANA/NORDIC Festuca ovina
5% paprastosios miglės DASAS/SOLO/SABRENA Poa trivialis
20% daugiametės svidrės ESQUIRE/MONDIAL/PONDEROSA Lolium perenne

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „ECO-LAWN“

Šis išskirtinis mišinys – puikus ekologinis sprendimas, nes netręšiant azotu arba tręšiant labai mažai, užauginama graži žalia veja. Mišinį galima sėti soduose prie namų, parkuose ar žaidimų aikštelėse. Tinkamiausias sėjimo laikas – ankstyvas pavasaris arba vėlyva vasara. Smulkialapių dobilų lapeliai dera su varpinėmis žolėmis ir sukuria vešlią žalią veja, nesikeičiančią nuo pavasario iki rudens.

Pakuotė 1,0 kg / 7,5 kg / 10,0 kg / 20,0 kg

Mišinio sudėtis

30% daugiametės svidrės ESQUIRE/MONDIAL/PONDEROSA Lolium perenne
10% pievinės miglės COMPACT/EVORA Poa pratensis
15% raudonieji eraičiniai trumpašakniastiebiniai SAMANTA/DAWSON Festuca rubra
40% raudonieji eraičiniai šakniastiebiniai MAXIMA/DIEGO/MYSTIC Festuca rubra
5% baltieji dobilai PIROUETTE/POPOLINA Trifolium repens

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „PARK“

Mišinys parkams, sodams, ūksmingoms vietoms apželdinti. Nereikia gausiai tręšti, laistyti ir dažnai pjauti, todėl puikiai išlaikoma ekologinė pusiausvyra.

Pakuotė 1,0 kg / 20,0 kg

Mišinio sudėtis

30% daugiametės svidrės TOVE/MATHILDE/TIVOLI Lolium perenne

40% raudonieji eraičiai GONDOLIN Festuca rubra

30% pievinės miglės BALIN Poa pratensis

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „ROBUSTICA“

Universalios paskirties mišinys. Gerai auga ir saulėtose vietose, ir pavėsyje. Skirtas dideliems plotams apželdinti, nereikia ypatingos priežiūros.

Pakuotė 1,0 kg / 20,0 kg

Mišinio sudėtis

35% daugiametės svidrės TOVE/CALIBRA/TIVOLI Lolium perenne

10% pievinė miglė BALIN/SOBRA Poa pratensis

25% raudonieji eraičiai RAPID/ECHO/MAXIMA Festuca rubra

30% raudonieji eraičiai šakniastiebiniai GONDOLIN Festuca rubra

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „PLAYGROUND“

Mišinys aktyvaus poilsio vietoms apželdinti. Atsparus mindymui. Nereikia ypatingos priežiūros. Veja puikiai auga ir saulėtose vietose, ir pavėsyje.

Pakuotė 1,0 kg / 20,0 kg

Mišinio sudėtis

40% daugiametės svidrės CALIBRA/FOXT POT/TIVOLI Lolium perenne

40% raudonieji eraičiai GONDOLIN Festuca rubra

20% pievinės miglės BALIN Poa pratensis

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „LILIPUT“

Kokybiškas mišinys, sudarytas iš smulkialapių žolių rūšių, suformuojančių tankų ir žemą kilimą. Tai lėčiausiai augantis sėklų mišinys. Veja šienaujama rečiau nei kitos. Vienas iš dekoratyviausių mišinių, suformuojančių tankią velėną.

Pakuotė 100 g / 1,0 kg / 10,0 kg

Mišinio sudėtis

45% raudonieji kuokštiniai eraičiai LIFALLA/LICATO Festuca rubra

45% raudonieji trumpašakniastiebiniai eraičiai LIBANO Festuca rubra

10% pievinės miglės LIMOUSINE Poa pratensis

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS SPORTINĖMS VEJOMS

Mišinys aktyvaus poilsio vietoms, sporto aikštelėms apželdinti. Veja puikiai auga ir saulėtose vietose, ir pavėsyje. Dėl šakniastiebių augimo, išmindyta veja greitai atsigauja.

Pakuotė 0,9 kg

Mišinio sudėtis

20% daugiametės svidrės Lolium perenne

45% daugiametės svidrės Lolium perenne

35% raudonieji eraičiai Festuca rubra

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS DEKORATYVINĖMS VEJOMS

Mišinys atviroms vietoms apželdinti. Išsiskiria dekoratyvumu ir paprasta priežiūra. Sudarytas iš greitai sudygstančių žolių rūšių.

Pakuotė 0,9 kg

Mišinio sudėtis

15% daugiametės svidrės INKA Lolium perenne

16% daugiametės svidrės STADION Lolium perenne

34% daugiametės svidrės NIGA Lolium perenne

25% raudonieji eraičiai LEO Festuca rubra

10% eraičiai aviniai BORNITO Festuca ovina

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS UNIVERSALIOMS VEJOMS

Universaliaus paskirties mišinys atviroms vietoms apželdinti. Išsiskiria dekoratyvumu ir paprasta priežiūra. Veja puikiai auga ir saulėtose vietose, ir pavėsyje.

Pakuotė 0,9 kg

Mišinio sudėtis

10% daugiametė svidrė TOVE Lolium perenne

50% daugiametė svidrė SAKINI Lolium perenne

30% raudonieji eraičiai ECHO Festuca rubra

10% eraičiai aviniai RIDU Festuca ovina

VEJINIŲ ŽOLIŲ MIŠINYS „ROAD“

Mišinys pakelėms ir šlaitams apželdinti. Atsparus nepalankioms augimo sąlygoms, greitai sudygsta.

Pakuotė 20,0 kg

Mišinio sudėtis

50% raudonieji eraičiai ECHO/MAXIMA Festuca rubra

40% daugiametės svidrės CALIBRA/FOXTROT Lolium perenne

10% aviniai eraičiai RIDU/TRIANA Festuca rubra

deko.

interjeras · dizainas · naujienos · pirkiniai · kelionės

**žurnalas visiems, kurie svajoja
apie jaukius ir stilingus namus**

www.deko-zurnalas.lt

Labiausiai įkvepiantys sodo - daržo įrankiai

www.ginalas.lt

FISKARS®
TOOLS OF INSPIRATION™

Šis medis išaugo iš pirmos mūsų parduotos sėklos

UAB agrofirmai „Sėklos“ šiemet sukanka 60 metų. Patirtis, profesionalumas, šiuolaikiškas požiūris į naujoves ir aukšta prekių kokybė leido mums sukurti vienintelį specializuotą ir pirkėjų mėgstamą sodo prekių parduotuvių tinklą. Visoje Lietuvoje įsikūrusiose 48 mūsų tinklo parduotuvėse „Žalia sto-

telė“ ir „Žalioji centras“ dirba patikimi ir profesionalūs specialistai, visuomet pasirengę padėti Jums išsirinkti prekių ir nuoširdžiai patarti. Mes norime, kad kiekvienas Jūsų pačių užaugintas augalas teiktų Jums daug džiaugsmo. Mes siekiame, kad savo sodu, daržu ar gėlynu Jūs didžiuotumėtės.

sėklos
UAB Agrofirma SĖKLOS

www.seklos.lt

Žalia stotelė

**ŽALIASIS
CENTRAS**